

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

⦿ Bu kitobdagi maslahatlarni faqat eski davrlarda ish beradi, hozirgi hayotda buni qo'llab bo'lmaydi, deb o'ylamang. Zamonlar o'zgargan bo'lsa-da, insonlarning miyasi hali ham o'sha-o'sha. O'yin o'zgarmadi. Shunchaki qoidalarga o'zgartirishlar kiritildi.

⦿ Har bir qoidaga iloji boricha kitobda keltirilgan hayotiy misollar yordamida tushuntirishlar kiritishga harakat qilaman. Kichkina hikoyalari orqali qoidalarning asl mohiyatini anglash osonlashadi.

Qoidalarni hayotda qo'llab ko'ring. Qo'llangan qoida bir umrga sizning qurolingizga aylanadi. ✂

⦿ Kitobni hech bo'lmaganda o'zingizni boshqalar tomonidan boshqarilishingizni oldini olish uchun ham mutolaa qilishingiz lozim. Men esa sizga buni osonlashtirib, qisqa kitob ko'rinishida taqdim etaman. Shu bilan o'zim ham bilim olaman, sizga ham yaxshilik qilgan bo'laman. O'laymanki, e'tiborsiz bo'laysiz.

Agar minnatdorlik bildirishni xohlasangiz telegram kanalimga obuna bo'lib qo'ying.

@Egamberganov_Shohjahon

1-qoida #48qoida

Hech qachon boshliqqa to'sqinlik qilma

Boshlig'ingizni o'zingizdan ustun qilib ko'rsatishingiz kerak. Balki siz boshlig'ingizdan aqliy va jismoniy taraflama ustunliklarga egadirsiz, lekin o'z iste'dodingizni yashirgan holda uni o'zini qulay his qilishiga qo'yib bergan hisoblanasiz. Aks xolda, boshliq o'zini noqulay his qiladi va o'ziga nisbatan ishonchsizligi ortadi. Bu esa uni sarosimaga solib qo'yadi. Natijada, o'zidan ko'ra kuchli ekanligini payqagan boshliq yo'lida uchragan har bir xodimni ishdan bo'shatishga sabab topa oladi.

Bunday vaziyatga tushmaslik uchun boshliqdan o'z tajribalari bilan o'rtoqlashishini so'rang, sizga ko'p pand bermaydigan mayda-chuyda xatolar qiling. Boshliq xatoyingizni to'g'irlab qo'ysin va shu bilan birga sizni o'zidan pastda ko'rsin.

Biror bir o'yin o'ynayotgan bo'lsangiz, misol uchun shaxmat

deylik, boshlig‘ingizga mohirona tarzda yutqazib bering. Qo‘yavering u shu bilan ovunaversin. Siz esa uni ustidan nazoratni qo‘lga kiritgan hisoblanasiz. Kichkina narsani qurban qilib, boshliqning xursand bo‘lishiga erishasiz. Inson yutgan paytda yutqazgan odamga nisbatan rahm-shafqat hissini tuyadi. Yutqazganida esa nafrat, qarshilik, dushmanlik. Sizga qaysi kerak? Nafratmi yoki rahm-shafqat? Agarda boshlig‘ingiz tanazzulga yuz tutayotgan bo‘lsa, yuqorida aytilgan narsalarni qilishga majbur emassiz. Lekin uning cho‘kishini tezlashtirishingiz mumkin. Buni endi o‘z iste’dodingizni to‘liq namoyon etgan holda amalgalashmasiz. Biroq, boshliqning tanazzulini tezlashtiraman deb boshqalarning ko‘ziga zolim bo‘lib ko‘rinib qolmang. Tabiatga qo‘yib bering, u o‘z ishini yaxshi biladi. Boshlig‘ingiz muvozanati tez orada buziladi.

2-qoida #48qoida

Do‘srlaringga haddan ortiq ishonma. Dushmanlaringdan foydalanishni o‘rgan.

Dushmanlarim tashvishini o‘zimga qo‘yib ber, Xudoyim

meni do'stlarimdan asra.

Volter

TOP Martabaning cho'qjisiga chiqqaningizdan keyin bir paytlar siz bilan bir pog'onada bo'lgan eski do'stlaringiz bilan avvalgidek munosabatda bo'la olmaysiz. Chunki eng katta va xavfli dushmanlik aynan eng yaqin do'stlardan chiqadi.

? Undan ko'ra do'stlarga xushyor bo'lgan holda, dushmanlarni do'stga aylantiring. Ularga kutganidan ham ko'proq mukofot bering. Ularni kechirganingizni aytib, do'st bo'lishni taklif qiling. O'z aybini yuvish maqsadida dushmaningiz o'zini sizga qarzdor deb hisoblab, buni sadoqati orqali yuvmoqchi bo'ladi. Shu tariqa eng ashaddiy dushmanlar ham tarixda eng yaqin do'stlarga aylanishgan. Eng yaqin do'stlarni esa orasidan qora mushuk o'tgan.

握手? To'g'ri, albatta do'stlar yordamiga muhtoj bo'lamiz. O'sha paytda nega endi do'st turganda, dushmanaga ishonish kerak? Hamma gap shundaki, siz do'stingizni ichidagini bir umr bilmay o'tib ketishingiz ham mumkin. Do'stlar bir-birlarining hazillariga baland ovozda kulishadi. Garchi, o'sha hazillar umuman kulguli bo'lmasa ham. Ular sizga hushomadlar qilib, sizni maqtashadi. Balki siz shunday

odamdirsiz, lekin ko‘p hollarda bunday maqtovlar tabiiy xususiyatga ega bo‘lmaydi.

⌚ Ish bilan bog‘liq jihatlarda ham aksariyat boshliqlar do‘stlari va tanishlarini ishga olmasligini aytishadi. Chunki ishda rahbar va xodim munosabati bo‘lishi kerak. Do‘slik esa xodimga tanbeh berishni cheklab qo‘yadi. Uni urisholmaysiz, unga jazo berolmaysiz, unga tushuntirishga qanchalik harakat qilmang, uni qancha mukofotlar bilan siylamang, u baribir tushunmaydi, qadringizga yetmaydi:

⦿ O‘zimni hayotimda ham bu tajribani bir necha marta o‘tkazganman. Do‘stlar, qarindoshlar, sinfdoshlar, kursdoshlar va boshqa tanishlar bilan birga ishlash katta xato bo‘ladi. Ishda hamma teng harakat qilishi kerak. Ishda muammolar bo‘ladi. Yaxshilik qilay deb tanishlarimni o‘zim ishlaydigan joyga olib borganman. Bir kun ishlab ko‘rsin, pulini olib ketadi. Begona olganidan qarindoshim olgani yaxshi, deya birga olib borganman. Ish boshlanib, qarindoshim ishdan noliy boshladi. Aytishicha, men uni qiyin ish qilinadigan joyga boshlab boribman. Oxirigacha ishlab pulini olganidan keyin ertasiga yana ishga boramizmi, dedi. Men esa unga shunday dedim:

- "Sen ketaman deganing uchun o‘rningga allaqachon

boshqani olishibdi..."

Ish beruvchilarga ishchi kerak edi. Hech qanday yangi ishchi olinmagan edi, o'shanda.

❖ Yaxshilikni senga begona kishi qadrlaydi, do'sting esa unga xuddi majburiyatdek qaraydi. Xuddi sen unga yaxshilik qilishga majbursan. Hozirgi davrda hech kim hech kimga manfaatni ko'zlamasdan yordam bermaydi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

© @Egamberganov_Shohjahon

3-qoida #48qoida

Asl maqsading yashirin bo'lsin.

 Qaksariyat odamlar ochiq kitobga o'xshaydi. Ularga bir nigoh tashlash orqali nima o'ylayotganini, biror masala bo'yicha qanday munosabatda ekanligini bilib olish mumkin. Ular reja va maqsadlarini tez-tez boshqalarga gapirib turishadi. Bunga sabab shuki, inson o'zini yaxshi tomondan ko'rsatib, halolligi, ochiqligi va rostgo'yligini

hammaga ko'rsatib qo'ygisi keladi. Ular shu tariqa odamlarning yuragidan joy olish mumkin deb o'ylashadi. Tilni tiyish va nazoratni qo'lga olish uchun esa o'z ustida ishlash darkor.

☒ Afsuski, sodda va ochiq insonlarni jamiyatda hurmat topishi qiyin masala. Asta-sekin odamlar hamma maqsadlari ma'lum bo'lgan odamdan zerikishadi.

♡ Sevgi masalasida ham qarama-qarshi jins vakilini o'ziga bog'lash (avrash san'ati) uchun unga befarq bo'lish tavsiya etiladi. Lekin oxiridagi qalb so'zingiz bo'lgan "sevaman" so'zini aytishingiz soddagina tenglamaning yechimiga aylanadi-qoladi va shu lahzadan e'tiboran, sizning unga qizig'ingiz qolmaydi.

@mail Aldamchi odamlarning ayyorligi shundaki, ular hammaning ko'zida oddiy va odatiy bo'lgan harakatlar sodir etishadi. Shu orqali boshqalarning ko'ziga tumanli parda qoplashadi.

== Tutunmonand pardani hosil qilishning eng oddiy usuli - oddiy tashqi ko'rinish hosil qilishdir. Yuzingizdan hech kim nima his qilayotganingizni bilolmasin. Ovozingizga bir maromda ton berish, ko'z qarashlariningizga uqib bo'lmaydigan darajada holat berish orqali boshqalarni

sarosimaga solib qo'yasiz. Maqsadingizni bila olishmasa, sizdan har doim hadiksirab turishadi va sizni nima qilishingizni oldindan aytib bera olishmaydi. Siz esa hosil qilgan tutun orqali ularga boshqa tomondan zarba berasiz.

Obraz:

Qo'y terisiga o'ranib oling. Qo'y o'g'irlamaydi, qo'y sotmaydi, qo'y juda ham ahmoq va beozor. Qo'y terisiga yopinib olib tovuq katagida tulkini tutish oson.

Aks ta'sir:

❑ Muvaffaqiyatlarga erishib tepaga ko'tarilganingiz sari aldamchi qiyofangizni yashirish juda qiyinlashib qoladi. Agar sizni payqab qolishsa, yaxshisi, aybingizni chin dildan tan oling. Shunda sizni kechirishadi, balki samimiyligingiz uchun yaxshi ko'rib qolishar. Qizig'i, keyinchalik yana o'sha ishingizni davom ettirishingiz mumkin.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

4-qoida #48qoida

Doim zarur deb bilganidan ko'ra kamroq gapir.

↳ Inson qanchalar ko'p gapirgani sayin boshqalarning diqqat markazidan tushib boraveradi. Gapingizni qisqa va tugallanmagan qilishga harakat qiling. Nufuzli odamlar o'zlarining aytganlaridan ko'ra tugallanmay qolgan gaplari bilan mashhurdir. Qancha ko'p gapirishingiz bilan ahmoqona gaplarni aytish ehtimoli oshib boraveradi. ↑

☹ Kam gapirish bilan o'zingizning shaxsiyattingizni boshqalar oldida oshirib yuborasiz. Inson har doim ta'riflash, tushuntirish va gapirishga moyil. Sizning sirli ekaningiz boshqalarni sarosimaga soladi. Ular sizning ichingizdagi o'y-fikrlarni bilib olish uchun oradagi sukunatni yo'qotish maqsadida o'zlarining sirlarini ochib qo'yishadi.

↳ Ular uchrashuvdan qaytar ekanlar, yo'l-yo'lakay sizning

qisqa va lo'nda gapingizni tahlil qilib borishadi. Oddiy bir jumladan o'zлari uchun murakkab bir jumboq yaratishadi. Keyingi safar esa har bir so'zingizni diqqat bilan eshitishadi.

😺 Kinoya, pichinglar va achchiq so'zlarni aytish sizga bir lahzalik lazzat olib kelsa-da, keyinchalik bu yomon oqibatlarga olib kelishini unutmang.

Obraz: ○

Munajjim Kohinlarning oldiga borganingizda ular sizga juda mujmal va noaniq gaplarni so'zlashadi. Lekin siz bu so'zlardan qandaydir ma'no qidirasiz va o'zingiz uchun qandaydir ramz yaratasziz. Hech kim kohindan shubha qilmaydi. Uni ulug' qobiliyat egasi deb bilishadi.

❖ O'zing haqingda ko'p gapirgan holda, boshqalarga senga qarshi bo'lган ma'lumotlarni taqdim etasan. Ular esa ertami-kechmi bu ma'lumotlarni o'zingizga qarshi ishlatishadi.

🏡 Haddan tashqari samimiyat ham sizni zaiflashtirib yuboradi. O'zingiz haqingizda kamroq gapirishni o'rganing.

✗ Har bir narsaning teskarisi bo'lganidek, kamgaplilik ham hamma joyda qo'l kelmasligi mumkin. Shunday vaziyatlar bo'ladiki, ba'zan yuqori martabali kishi yonida sukut saqlashingiz aqlli ish bo'lmaydi. Uning ko'nglini ko'tarish uchun ozgina "qiziqchi gapdon" rolini o'ynashingiz hech ham zarar keltirmaydi. Shallaqilik bilan ko'p gapirish orqali boshqalarni asl maqsadingizdan chalg'itishingiz mumkin: Ularga be'mani gaplarni so'zlab, vaqt ni cho'zing. Lekin juda ehtiyojkorlik bilan. Chunki ko'p gapirish orqali sirlaringizni ham ochib qo'yishingiz xavfi mavjud.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Kissinjer haqidagi ko'pincha tilga olinuvchi voqealardan biri.

#48qoida : (4-qoida)

Lord Uinston tayyorlagan dokladini oldindan Kissinjerga

ko'rsatgach, ko'p o'tmay, uni tepasidagi bir yozuvi bilan qaytarib oldi: "Bu siz qilishingiz mumkin bo'lgan eng yaxshi ishmi?" Lord dokladni qayta ishlab chiqdi va kerakli joylariga tuzatishlar kiritib, yana uni ko'rib berishga taqdim qildi.

Bu gal ham doklad o'sha yozuv bilan o'ziga qaytarildi. Dokladni yana bir marta qayta ishlab topshirib Kissinjer tomonidan o'sha-o'sha yozuv bilan qaytarilganida, u jahldan portlab ketgudek bo'ldi: "Ha! Bu men qilishim mumkin bo'lgan eng yaxshi ish!" Kissinjer esa bunga javoban shunday dedi: "Juda soz! Ana endi dokladni o'qib ko'rsam bo'ladi".

Ushbu voqeada aks etgan holat shuni anglatadiki, kam gapirish, qisqa izoh va talabchanlik har bir ishni mukammal darajaga yetkazadigan muhim vositadir. Kissenjerning savoli Lordni o'z ustida ishlashga majbur qildi. Natijada, doklad mukammal ko'rinishga keldi.

@Egamberganov_Shohjahon

Gapni faqat boshlab qo'yинг, oxirini odamlarni o'zlari tugatib qo'yishadi.

#48qoida : (4-qoida)

1944 yili hayotining qiyin damlarida Maykl Arlen (kinosenarist) Nyu-Yorkka keldi. O'zining baxtsizligi haqidagi o'ylardan birozgina chalg'ish maqsadida mashhur "21" restoraniga borishga qaror qildi. U o'sha joyning vestibyulida bir paytlar o'ziga poyga otlarini sotib olishdek bema'ni maslahatni bergan Sem Golduinni uchratdi. Barda esa eski tanishi Luis B. Mayerni ko'rib qoldi va u Arlenden ishlari qandayligini so'radi. "Men hozir Sem Golduin bilan gaplashdim..." deb gapini boshladi Arlen. "U sizga qancha taklif qildi?" deb uning gapini bo'ldi Mayer. "Kam", deb mujmal javob qildi Arlen. "Sizga o'ttiz hafta uchun 15 ming yetadimi?" deb so'radi Mayer. Bu gal mujmallanib, ikkilanmadni. "Ha", deb javob berdi u.

Xulosa: Gapingizni oxirigacha tugatishga shoshilmang, shunda odamlarni o'zlari siz istagan gapni aytishadi.

@Egamberganov_Shohjahon

 5-qoida #48qoida

Nomingga dog' tushmasin, uni hayoting qadar avayla

 Nom - hukmronlik poydevori. Nomingizni o'ziyoq odamlarda qo'rquv uyg'otishi va siz g'alaba qozonishingiz mumkin. Nomga tushgan dog'lar tufayli raqiblaringizni safdan chiqarish mumkin. Buning ikkita yo'li bor:

1. Raqibingizning faoliyati to'g'risida boshqalarda shubha uyg'otish.

Bu usul hali unchalik katta obro'ga ega bo'limgan paytingizda qo'l keladi. Buning uchun siz raqibingiz uchun bir necha makkorona hodisalarni uyushtirasiz. U o'z nomiga kelgan dog'ni inkor qilishga tushadi va shu joyida xato qiladi. Qanchalik inkor qilgan sari shunchalik o'ziga shubha orttiraveradi. Mish-mish to'g'ri tarqatilsa, raqibning tinka madori qolmaydi va xato ketidan xato qiladi.

2. Raqibning ustidan kulib, uning ishlarini parodiya qilish.

Bu usul yetarlicha obro'ga ega bo'lganlar uchun qo'l keladi. Chunki bu yo'l bilan juda nozik tarzda raqibning darajasini bir pog'ona pastga tushirib, o'zingizga bo'lgan ishonchni boshqalarga namoyon etishingiz mumkin. Bunday paytda

haddan oshish yaramaydi. Zero, boshqalarni chegaradan chiqqan holda haqarat qilish o‘z obro‘yingizga ham putur yetishiga yo‘l ochadi. Bu usulni "piching" deb atasak ham to‘g‘ri bo‘ladi. Yengilgina kulgi va ishoralar sizga katta yordam beradi.

Ishontirib aytamanki, siz shunday voqeaga guvoh bo‘lgansiz: Maktab o‘quvchilari orasida, ayniqsa qiz bolalar orasida bir-birini kamsitish holatlari kuzatiladi. Bunda birinchi qiz ikkinchisini qandaydir nuqsoni tufayli ustidan kuladi, haqaratlangan qiz esa o‘zini himoya qilishga tushib, javob qaytarishni boshlaydi. O‘sha paytda ko‘pchilik olomon birinchi qizning tarafida bo‘lib oladi. Chunki ikkinchi qiz qanchalik o‘zini himoya qilmasin, bu orqali ojizligini boshqalarga ko‘rsatadi.

؟Nima qilish kerak?

Ճ Gap shundaki, sizga baribir bo‘lsa ham, obro‘ga ega bo‘lishni va nomingizga dog‘ tushmasligini xohlasangiz, ijtimoiy jihatdan boshqalar fikri bilan hisoblashishga majbur bo‘lasiz. O‘z nomingizga bee’tibor bo‘lmang, unga dog‘ tushirib, hech bir yaxshilikka erishmaysiz.

 Siz chiqargan dovruq sizni himoya qiladi. Siz bir joyga bormasingizdan oldin u yerga dovrug'ingiz yetib keladi. U sizga tutunli parda hosil qilib berib, aslida kim ekaningizni bekitadi. Dovruqqa ega bo'lganingizdan so'ng, nisbatan kam kuch sarflagan holda ko'zlangan natijaga erishishni boshlaysiz. Nomingizni o'ziyoq siz bo'lman joylarda ham masalani yechib beradi.

 Biror bir yaxshi fazilatni o'zlashtirib oling. Shu fazilat sizning dastxatingizga aylansin va odamlar sizni har doim shu fazilat bilan eslashsin. O'shanda nom chiqarish uchun birinchi urug'ni ekkan hisoblanasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

 6-qoida #48qoida

Qanday qilib bo'lsa ham e'tibor qozon

1. O'z nomingni mojaro va shov-shuvlar bilan o'rab ol

✖ Odamlarning e'tiboridan chetda qolgan bo'lsangiz, hokimiyat haqida hayol surishning hojati yo'q. Chunki hukmronlik o'zi bilan har doim odamlar e'tiborini talab qiladi. Bu qoida hozirgi davrda juda keng qo'llanilmoqda.

📻 Urush va janjallar orqali ijtimoy tarmoqlarda mashhur bo'lganlarni ko'ring. To'g'ri, ular be'mani hatti harakatlar qilishadi, ahmoqona gaplar aytishadi, o'z tanalarini ko'z-ko'z qilishadi, ammo odamlarning og'zidan tushishmaydi.

?] Taniqli bo'lib olishning ahamiyati beqiyos. Ayniqsa, hozir taniqli insonga aylansangiz juda ko'plab imkoniyatlar eshigini bitta kalit yordamida ocha olasiz. Odamlarga g'ayrioddiy narsalar, g'iybatlar va janjallar juda yoqadi. Shuning uchun ham ijtimoiy tarmoqlar ahmoqona va janjalkash videolarga to'la. Kim kimning o'g'li ekanligi qiziq bizga...

Mana nimaga piar qilishni bilish kerak!

👨‍💻 Har kasbning ustasi, albatta, qaysidir jihatdan shoumen

bo‘lishi kerak. Atrofingizdagi insonlardan qaysidir uslubingiz bilan ajralib turing.

💡 Agar sizning obro‘yingiz baland bo‘lmasa, unda sizdan yuqori obro‘da turgan odamlarga hujumingiz sizni ham ular kabi mashhur qiladi.

Obraz: 🖌

Chiroq nuri. Uning yarqiroq jilvasi doirasida aktyor yuksak samaralarga erishadi. Hamma unga qaraydi. Ingichka nur shu’iasi bir kishinigina yoritadi. Mana shu shu’lani o’zingda ushlab qolish uchun hamma chorani ko’r. G’alati, betakror yoki janjalkash bo’l, nima bo’lmasin, bu nur boshqa aktyorlarni soyada qoldirsinu, senda qolsin.

2. O‘z tilsim doirangni yarat.

🔍 Qadimdan insoniyat sirli narsalarga o‘ch bo‘lishgan. Hech kimga nima qilayotganing haqida batafsil gapirma. Hamma kartalariningni birdaniga ochma. Vaqtiga vaqtiga bilan odamlar sizdan hech ham kutmagan ishlarni qilib turing.

⚠ E'tibor qozonish har doim ham foyda olib kelmasligi mumkin. O'zingizdan yuqori martabali kishi oldida o'zingizga chiroqni qaratishga urinmang. Bu sizning zararingizga ishlab qolishi mumkin. Aslida, qachon e'tiborda bo'lish va qachon undan uzoqroq turishni bilishning o'zi bir san'at.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin
@Egamberganov_Shohjahon

7-qoida #48qoida

Boshqalarni sen uchun ishlashga majbur qil va natijalardan foydalan

!Siz uchun boshqalar qilishi mumkin bo'lgan ishni hech qachon bajarmang.

🕸 Hukmronlik dunyosida jungli qonunlari amalda bo'ladi. Shundaylar borki (arslon, yo'lbars), ular ovga chiqishadi va o'z o'ljasini ovlashadi. Yana shundaylar borki (chiyabo'rilar),

ular boshqalar ovlagan ovni o'g'irlashni o'ylashadi. Bu ikkinchi toifadagilar faqatgina sabr bilan kutishsa bas, ular uchun boshqalar qora ter to'kib ovqatni tayyor qilib beradi.

 Sodda bo'lmang: Siz qora terga botib, hech narsaga e'tibor bermasdan loyihangiz ustida ishlayotgan paytingizda, sizning loyihangizdan samarasi tufayli o'ziga yaxshi hayot, balki, gullab-yashnagan hayotni ko'zlab yurgan bo'lishadi.

Mana nima uchun maqsadlaringiz amalga oshmaguncha uni hech kimga so'zlamaslik kerak?!

 Boshqalardan foydalanish sizga juda keng imkoniyatlarni yaratib beradi. O'zingizdan bilimi kuchli, aql-zakovatda yuqori bo'lgan insonning bilimidan nega foydalanmasligingiz kerak ekan? Ularni ishga yollang, ular yaratgan shedevrlarni ostiga esa o'z imzoyingizni qo'ying.

 Siyosatchilar o'zlarining chiqishida o'qiydigan matnlarini boshqalar yozib berishini hamma biladi. Ular qanchalik gapga chechan bo'lmasin, baribir nutq tuzuvchilarga murojaat qilishga majbur bo'lishadi. O'zlari yozganda edi,

saylovlarda bitta ham ovoz yig'a olishmagan bo'lishardi.

⌚ O'tmishdagi donolarning tajribalaridan o'zlashtirib ham katta bilimga ega bo'lish mumkin. O'z vaqtida Shekspir ham asar syujeti va dialoglarini qanday yozish kerakligini Plutarxdan o'zlashtirgan. O'z navbatida ko'pchilik yozuvchilar Shekspirdan o'zlashtirgan! Tarix - eng yaxshi o'qituvchi.

Ahmoqlar tajriba qilib o'rganaman, deyishadi, men esa boshqalarning tajribalaridan o'rganishni ma'qul ko'raman.

Otto Fon Bismark

Obraz:

Quzg'un. Junglida yashovchi mavjudotlar ichida faqat u o'z ulushini juda oson qo'lga kiritadi. Boshqalar qiladigan og'ir mehnatni u o'ziga oladi. Boshqalarning yashash uchun kurashdagi omadsizliklari uning uchun yemish bo'ladi. Quzg'unni ko'zdan qochirmang. Siz ishlayotgan payt u yaqiningizda bo'ladi. Unga qarshi kurashmang, aksincha,

qo'shiling.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Toshbaqa, fil va begemot

#48qoida : (7-qoida)

Bir kuni fil toshbaqani uchratib qoldi va:

"Yo'ldan chetga chiq, ojiz mavjudot, seni bosib ketishim mumkin," dedi.

Toshbaqa qo'rwmadi va joyidan qimirlamay turaverdi. Shu sababli fil uni bosib o'tdi, lekin majag'lay olmadi. Toshbaqa esa:

"Maqtanma, janob Fil, men ham xuddi sendek kuchliman," dedi.

Fil uning ustidan kuldi. Shunda toshbaqa filni ertaga tepalikda uchrashib, kuch sinashib ko'rishga taklif qildi.

Ertasi kuni tong otmasidan toshbaqa tepalikdan oshib,

daryo bo'yiga bordi va suvga yaqinlashayotgan begemotni ko'rdi.

"Janob Begemot, men bilan kuch sinashib ko'rmaysanmi? Garov o'ynashishimiz mumkin, men bo'sh kelmayman," dedi unga.

Begemot bunday g'alati taklifdan hayron bo'lsa-da, rozilik bildirdi. Toshbaqa uzun arqonning bir uchini unga tutqazib, o'zi narigi tomonga o'tdi va:

"Men 'Ey' deganimda bellashuv boshlanadi," dedi.

Shundan so'ng, toshbaqa tepalikning fil uni kutib turgan narigi tomoniga o'tdi, arqonning ikkinchi uchini fila tutqazdi va:

"Men 'Ey' deganimda arqonni torting, bellashuv boshlanadi. Ko'ramiz, kim kuchli ekan?" dedi.

Shunday qilib, tepalikni aylanib, o'zi ko'rinxaydigan joyga o'tdi va "Ey!" deb qichqirdi.

Fil bilan begemot arqonni torta boshlashdi, tortishishdi, oxiri esa ikkalasi ham toshbaqaga teng kuchli ekanliklarini tan olishdi.

Hikmat:

⚠ Toshbaqa boshqalarni o'zi uchun ishlashga majbur qildi,
lekin obro' uning o'ziga tegishli bo'ldi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Rassom Rubensning sirli "kuchi"

#48qoida : (7-qoida)

Bu qoidaning yana bir tomonini - o'zining karyerasining so'nggida sanoqsiz buyurtmalarga ko'milib qolgan rassom Peter Paul Rubens misolida ko'rsa bo'ladi. U qat'iy tartibni joriy qilgan: keng ustaxonada o'nlab yollangan ajoyib rassomlar ishlardi. Biri kiyimga ixtisoslashgan, ikkinchisi fon, ya'ni orqa plandagi manzaralarga moslashgan va hokazo. Oqibatda konveyerga o'xshash holat yuzaga keldi va shu tufayli anchagina polotnolar tezda tayyor bo'ldi. Agar ustaxonaga muhim buyurtmachilardan biri kelib qolsa, o'sha kuni yollangan rassomlarga javob berib yubordi. O'sha nozik buyurtmachi balkondan turib Rubensning o'zi maroqli tarzda rasm chizayotganini kuzatib turadi. Buyurtmachi

uning bir qancha shedevrlarni qisqa muddatda yaratgan rassomning nechog'lik ijodu mahorat bilan ishlashini ko'ribilib bu ustaxonani tark etadi...

8-qoida #48qoida

Odamlarni sen tomon kelishga majbur qil, kerak bo'lib qolsa, tuzoqdan foydalan

Agar siz odamlarni boshqarishni o'rgansangiz, qo'lingizda juda katta kuchga ega bo'lganingizni payqaysiz. Buning uchun sizdan talab etiladigan ikki narsa bor:

- 1) Boshqalarga o'z emotsiyalarингизни va hislaringизни ko'rsatmaslik. Qahr-g'azabni yashirish;
- 2) Hissiyotlarni yashirgan holda samimiyat tuyg'usini ko'rsatish va samimiy tarzda munosabat bilan odamlarni yo'lidan chiqarib yuborish.

❑ Odamlarni siz tomon kelishining yana bir oddiy usuli - ularga muhtoj ekanligingizni namoyon etish. Bu ochiqdan

ochiq yurish bo'lsa-da, samimiy tarzdag'i aytilgan gaplar albatta o'z samarasini beradi. Chunki bu bilan siz odamlarni aldashdan voz kechasiz, niqobsiz nayrang uyushtirasiz.

 BACK Ba'zida esa orqaga chekinib turishning o'zi bilan ham odamlarni siz tomonga kelishga majburlay olasiz.

➤ Orqaga chekinib turish ish bermaydigan vaziyatlar ham bo'ladi. Shunda siz raqibga to'satdan zarba berishingiz kerak. Birdan berilgan zarba raqibni o'zini yo'qotib qo'yishiga sabab bo'ladi. Dushman reja tuzib, o'ylab olishiga vaqt qolmaydi. Rejasiz dushman endilikda sizning yo'rig'ingizdan yurayotganini o'zi ham bilmaydi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Orqaga chekinib turish bilan g'olib bo'l

#48qoida : (8-qoida)

Uyg'onish davrining buyuk rassom va arxitektori Filippo Brunelleski odamlarni o'ziga jalg qilish san'atini amalda juda muvaffaqiyatli qo'lladi va bu bilan o'z hukmronligini namoyish etdi. Bir kuni u Florensiyadagi Santa Maria del Fiore cherkovining gumbazini qurish uchun buyurtma oldi. Vazifa muhim va nufuzli edi. Lekin hukumat Brunelleskiga yordamchi qilib Lorenzo Gibertini bu qurilishga jalg qilganida buyuk rassomni noxush fikrlar qamradi. Giberti o'zining qaysidur aloqalari tufayli bu taklifga erishgani ko'rinish turardi, u o'zini ortiqcha urintirmagan holda mukofotning yarmiga ega chiqishni mo'ljallagan.

Ta'mir jarayonidagi hal qiluvchi damda Brunelleski kutilmaganda sirli bir kasallikka yo'liqdi. U ishni to'xtatib, o'zining kasallik davrida yordamchisi Gibertining ishni davom ettirib turishini so'rab taklif kiritdi. Tez orada Gibertining qo'lidan hech bir ish kelmasligi ma'lum bo'ldi. Shahar ma'muriyati vakillari bu ishni yana Brunelleski davom ettirishi lozimligini tushunishdi va Gibertini tugatishiga rozi bo'lishmadi. Shahar hukumati Gibertini bu ishdan chetlatdi.

Shundan keyin Brunelleski hayratli tarzda bir necha kunda sog‘aydi. U g‘azab qilmadi, o‘zini ahmoq qilishlariga ham yo‘l qo‘ymadi. U odamlarni o‘ziga qarata olish san’atini namoyish qildi, xolos.

@Egamberganov_Shohjahon

9-qoida #48qoida

Dalillar bilan emas, harakat bilan g‘alaba qozon

﴿ Bahs orqali qozongan har qanday g‘alabangiz sizga qimmatga tushishi mumkin. Undan ko‘ra hech bir so‘z aytmasdan boshqalarni o‘zingiz bilan birga hamfikr bo‘lishiga erishing. Harakatlar sodir eting, ammo izohlamang.

﴿ Sizdan yuqori martabali kishi bilan bahslashishdan ko‘ra, harakatingiz orqali zimdan natijani ko‘rsatganingiz ma’qul. Garchi, siz haq bo‘lsangiz ham, raqibingiz nohaq ahmoq ekanligini tan olmaydi. Shunday qilingki, uni ham xafa qilmang, o‘zingizni ham.

* Bilasizmi, bahs paytida so'zingizni har qanday statistikalar, raqamlar va xabarlar bilan isbotlamang, baribir bular bahslashuvchi oldida hech qanday qiymatga ega emas. U sizni haq deb ayta turib ham ich-ichidan sizga nisbatan nafrat ko'zлari bilan qaraydi. Haqiqatni har doim aytmaslik kerak. Muqaddas kitoblarda haqiqatni so'zla, degan narsa har doim so'zla degani emas. Haqiqatni faqat o'z joyida va vaqtida so'zlash kerak. Baltazar Gratsian aytganidek:

Haqiqatni tez-tez ko'rish mumkin, lekin uni eshitish qiyin

☒ Ba'zi hollarda bahsning cho'zilishi sizga vaziyatni yumshatish, vaqtni cho'zish, raqibni shashtidan qaytarish, biror bir nayrangni yashirish va niqoblash uchun asqotadi. Fikrlaringizni samimiy tushuntira olsangiz, raqibingiz yengilganini tan oladi va sizga hukmronlik eshiklari ochiq.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Tanqidchining gapini yerda qoldirmang, lekin baribir maqsadingizni o'zgartirmang.

#48qoida : (9-qoida)

Ser Kristofer Vren uyg'onish davri odamining inglizcha namunasini o'zida namoyon etdi. U matematika, astronomiya, fizika va fiziologiyani mukammal bilardi. U Angliyaning eng mashhur me'morlaridan biri bo'ldi.

1688 yilda Vren Westminster ma'muriyati uchun ajoyib bino loyihasini ishlab chiqdi. Ammo bu loyiha merni qoniqtirmadi; u asabiylashdi. Mer Vren bilan o'z xavotirlarini bo'lishdi: ikkinchi qavat xavfsiz emas, istalgan payt pastdagi xonasiga qulab tushishi mumkin. U Vrendan shift mustahkam bo'lishi uchun ikkita tosh ustun qo'shishni taklif qildi. Vren, tengi yo'q me'mor, bu ustunlarning keragi yo'qligini va merning xavotiri o'rinli emasligini bilardi. Ammo ustunlar qo'yildi, mer o'zini baxtli va minnatdor his qildi. Faqat bir yil o'tib, osma lift yordamida tepaga chiqqan ta'mirchilar ustunlarning shiftga tegmay turganini ko'rishdi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Amalda ko'rsatishning kuchi

#48qoida : (9-qoida)

Bir kuni Nikita Xrushchev Stalinni fosh qilib nutq so'zlayotganida, nutqi bo'linib qoldi. "Siz ham Stalin bilan ishlagansiz, deb qichqirishdi zaldagilar, nega uni o'sha paytda to'xtatmagansiz?" Albatta, nutq so'zlayotgan Xrushchev kim bunday savol bergenini bilmay qoldi. "Kim bunday dedi?" deb baqirdi. Hech kim qo'lini ko'tarmadi. Hammasi toshdek qotdi. Diqqat bilan kutib turgan Xrushchev, axiyri, muloyimlik bilan: "Mana endi nega men uni to'xtatmaganimni tushundingiz",- dedi.

Stalindan u bilan birga ishlagan hamma odam qo'rqliki va eng kichik bo'ysunmaslik ham o'limga olib kelishini tushuntirish o'rniga Xrushchev auditoriyaga Stalin bilan

munosabat nima ekanini ssenariy bilan tushuntirdi. U Dohiyga qarshi turib, hozirgi misolda Xrushchevga qarshi so'z aytishning odamni aqldan ozdiruvchi qo'rquvi qanday bo'lishini o'z tanasida his qilishga qo'yib berdi. Boshqa hech bir izohga hojat qolmadi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Harakatlar bilan tushuntirish so'z orqali tushuntirishdan samaraliroq

1502 yilda Florensiyada ulkan bir marmar bo'lagi buzilgan holda yotardi. Tajribasiz haykaltarosh uni noto'g'ri ishlagan edi, shuning uchun hech kim undan biror narsa yarata olishiga ishonmasdi.

Mikelanjelo bu haqida eshitib, Florensiyaga qaytdi va toshni ko'rgach, zarar ko'rgan joylariga tegmasdan, qo'lida tosh uloqtirayotgan yosh David haykalini yaratishga kirishdi.

Haykal tayyor bo'lgach, mer Soderini uni ko'zdan kechirib, burunni biroz kichikroq qilishni maslahat berdi. Mikelanjelo muloyimlik bilan uni haykalni yuqoridañ ko'rishga taklif qildi. (Chunki u pastdan, ya'ni noto'g'ri pozitsiyadan turib haykalga baho berayotgan edi.) Soderini narvonga chiqib qarab turgan paytda, Mikelanjelo go'yoki burunni qayta ishlayotgandek harakat qilib, faqat bir necha marmar qipig'ini tozaladi.

Natijada Soderini burun endi mukammal bo'lganiga ishondi va haykalni maqtadi.

@Egamberganov_Shohjahon

Oolloh va Ibrohim

#48qoida : (9-qoida)

Qodir Alloh Ibrohimga toki o'zi o'limni xohlab, bu haqda O'zidan so'ramaguncha jonini olmaslikka va'da berdi. Alloh Ibrohimning oldiga qariya ko'rinishidagi farishtani jo'natdi. Qariya Ibrohimning eshigiga suyanib, unga: "Ey, Ibrohim,

men ochman, menga biror yegulik ber." dedi.

Ibrohim qariyaning bu so'zlarini eshitib hayratga tushdi. "Bunday arang kun kechirganingdan ko'ra o'Iganing yaxshi edi", dedi unga. U qariyaga bir kosa sho'rva, go'sht va bir oz non berdi. Qariya o'tirib bularni yeyishga tushdi. U qiynalib yutinardi, bir mahal qo'lidan noni tushib ketib, uni paypaslab izlay boshladi. "Yo, Ibrohim, - dedi qariya, meni ovqatlantirib qo'y". Ibrohim ovqatni uning qo'lidan olib, og'ziga tutdi, lekin bunisi ham og'zidan tushdi. Shunda Ibrohim hitob qildi: "Ey qodir Allohim, mana bu odamga o'xshab, qarib-qartayib, hech narsaga kuchim yetmay qolmasidan oldin mening jonimni olgin". Ibrohim mana shu so'zlarni aytishi bilan Alloh uning jonini oldi.

@Egamberganov_Shohjahon

 10-qoida #48qoida

Infeksiya: G'amgin va omadsiz odamlardan qoch

⌚ G'amgin odamlar yonida bo'lib, balki, ularni cho'kishdan saqlayotgandek bo'larsiz, ammo, ular sizni o'zlari bilan birga

cho'ktirib yuborishadi. His-tuyg'u ham kasallik kabi yuqumlidir. Imkoni boricha baxtli va omadli insonlarga talpining. Ana shunda siz ham ular kabi omadli bo'lasiz.

?] Infeksiya yuqtirib olmaslik uchun undan tezda xalos bo'lish lozim. Siz ham agar yoningizdagি odamni infeksiyalangan deb hisoblasangiz, uni o'zingizga yaqinlashtirmang. Aks holda, azob-uqubatdan boshingiz chiqmaydi.

* Bunday infeksiyaga uchragan odamlardan eng ko'p tarqalgani - doim nimadandir norozi bo'ladigan insonlar. Ularga yaqinlashib, ular aytayotgan gaplar bilan zaharlanib borasiz. Natijada, ularning gapiga kirib o'zingizga o'zingiz qabr toshi qo'yganingizni bilmay qolasiz.

◆ Ularni qanday qilib bilib olish mumkin?

?) Infeksiyalangan odamlarni baxtsizliklarni o'zlariga chorlashiga, do'stlari bilan darz ketgan eski munosabatlariga, sarguzashtlarga boy o'tmishiga va sizning fikrlaringizni unutib, sizni o'ziga bo'ysundirishga bo'lgan

harakatiga qarab aniqlash mumkin. Bu insonlarga yordam bermang, ko'ngilchan bo'lman, ular baribir tuzalmaydi! Sizni esa yo'lidan ozdirishadi.

Obraz:

Virus. U ko'zga ko'rinxmaydi, tanangizga tovushsiz, sezdirmasdan kirib oladi, asta-sekin tarqaladi. Uni tutib olganingizda esa allaqachon kasalga chalinib ulgurgan bo'lasiz.

■ Qoidadan chiqaradigan eng optimal xulosa bor:

Hech qachon o'z kamchiliklaringiz bilan bir xil kamchilikka ega bo'Igan odam bilan do'stlashmang. Bu sizni orqaga ketishingizni tezlashtiradi. Siz o'zingizda yo'q bo'Igan va o'sha sizda yo'q hislat boshqada bor bo'Igan odam bilan do'stlapping! Yolg'izlikni yaxshi ko'rsangiz, kirishimlilar bilan, ziqna bo'lsangiz, saxiyalar bilan, yolg'onchi bo'lsangiz, halol insonlar bilan do'stlik o'rnatting. Buni hayotingiz qoidasiga aylantiring.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

11-qoida #48qoida

Odamlar sening izmingda bo'lishiga harakat qil

😊 Hech kimga bog'liq bo'lmashlik uchun, avvalo, siz doim kerakli va foydali bo'lishingiz zarur. Odamlarning baxti va gullab-yashnashi sizga bog'liq bo'lishiga erishing. O'z kuchlariga tayanib, sizni aylanib o'tmasligi uchun hech qachon ularga hamma narsani bir yo'la o'rgatmang.

✉️ Bu qoidani sizdan voz kecha olmasliklari uchun o'rganish kerak. Almashtirib bo'lmaydigan shaxs bo'ling. Shunday qilingki, sizni o'rningizga kimnidir olib kelish hech kimning xayoliga kelmasin. Agar sизsiz ham ishlari bitaverishiga ko'zlari yetishsa, ular sizni bir chekkaga uloqtirib tashlashadi.

⚠️ Agar siz o'z aytganingizni boshqalarga qildirishni ortiqcha

kuch va haqoratli so'zlar ishlatmasdan uddalayotgan bo'lsangiz, tabriklayman, siz hukmronlikning qo'l yetmas cho'qqisidasiz! Bunday darajaga yetishish uchun odamlarni o'zingizga bog'lab qo'ying. Ular sizning yordamingizga muhtoj va siz bo'lmasangiz qiynalishi kerak. Siz ularning ishini juda yaxshi bilasiz va sizdan voz kechish ularga qimmatga tushadi, ko'p vaqt talab qiladi.

﴿ Xo'jayiningizning sizga bog'liq ekanligi, sizni yaxshi ko'rishini anglatmaydi. U sizga nisbatan qo'rquvni his qiladi. Sevgi va do'stlik tuyg'ularini boshqarish qiyin bo'Iganligi, sizni himoyasiz qilib qo'yishi sababli ham qo'rquvni his qilgani siz uchun afzalroq.

Obraz:

Liana shunaqangi chirmovuq o'simlik. U yerga juda chuqr ildiz bilan kiradi. Yonidagi daraxt va butalarga chirmashib, o'rashib oladi. Uni yo'q qilishdan ko'ra, chirmashib yotaverGANI ma'qul.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Lyudovik va astrolog

#48qoida : (11-qoida)

Fransiya buyuk qiroli Lyudovik XI astrologiyaga qiziqardi. U saroydagi astrologni hurmat qilardi, bu hurmatga uning bir bashorati sabab darz yetdi. Bir kuni astrolog yulduzlarni kuzatib, qirolga: "Sakkiz kundan keyin saroydagilardan kimdir o'ladi", dedi. Bu bashorat rost chiqqanida esa Lyudovik qo'rqib ketdi: yo bu astrolog bashorati rost chiqishi uchun o'z xotinini o'ldirgan, yo u o'z sohasida aql bovar qilmas kamolotga erishgan.

Bir kuni Lyudovik astrologni qasrning yuqori qavatidagi xonaga chaqiradi. Uning kelmasidan oldin qirol xizmatkorlarga o'z ishorasiga ko'ra, ular astrologni derazadan pastga tashlab yuborishlarini tayinlab qo'yadi.

Astrolog keladi, lekin qirol xizmatkorlarga ishora qilishdan

oldin unga so'nggi savolni berishga jazm qiladi:
"Sen kelajakni ko'ra olasan. Xo'sh, o'zing haqida nima
deysan? Ayt-chi, sen qachon o'lasan?"
"Men, Janobi Oliylaridan roppa-rosa uch kun avval
o'laman," – deb javob beradi.

U tirik qoladi.

@Egamberganov_Shohjahon

12-qoida #48qoida

**O'ljangni lol qilish uchun ba'zan halollik va saxiylikni
namoyon qil**

 Bitta samimiylar tarzda vijdongan bajarilgan harakatingiz
ko'plab noto'g'ri harakatlariningizni yopib ketadi. Chin
qalbdan iqror bo'lish va oliyjanoblik ko'rsatish hushyorlikni
chalg'itadi. O'zingiz tanlagan to'g'rilikni namoyon qilish
bilan mo'ljalga urib, keyin istaganingizdek aldagan bo'lasiz.

 Birinchi uchrashuvdayoq o'zingizni halolligingizni

ko'rsatib qo'ysangiz, keyinchalik, siz haqingizdagi fikrni o'zgartirish mushkul bo'ladi.

 Eng qizig'i shundaki, halollik shubhalarni tarqatuvchi yagona usul emas. Saxiylik, o'z manfaatidan ixtiyoriy ravishda voz kechish, olıyjanoblikning har qanday ko'rinishi shu maqsadga xizmat qiladi.

 Ammo, rad etish qiyin bo'lgan yana bir shubha tarqatuvchi usul bor - xadya berish. Xadya bizning ichimizdagi go'dak tuyg'usini uyg'otadi va odamni qurolsizlantirish uchun eng zo'r vosita sanaladi. Kamdan-kam odam hadyadan voz kecha oladi. Voz kechgan taqdirda ham o'zini sizdan qarzdordek, sizni xafa qilib qo'ygandek his qiladi.

Obraz:

Troya oti.

Sizning nayrangingiz raqibingizni ma'vetuvchi ajoyib sovg'angiz ortiga yashiringan. Darvozalar ochiladi. Ichkariga kirib olib, maqsadingizni amalga oshiring.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

"Halol" hukmron

#48qoida : (12-qoida)

Qadimgi Xitoyda Cheng xonligining hukmdori Vu kuch-qudratli bo'lib olganidan keyin Chu podshohligini zabt etish vaqtı yetdi, degan qarorga keldi. Bu maqsadini hech kimga bildirmay u Chu hukmdoriga o'z qizini turmushga berdi. Keyin kengash chaqirdi va vazirlaridan: "Men harbiy yurishlarni boshlashga kirishmoqchiman. Sizningcha, qaysi shaharlikni bosib olsak bo'ladi?" deb so'radi. Uning makr bilan so'zlaganidek, maslahatchilardan biri: "Chu davlati bilan endi qarindoshlik aloqalari bor, qanday qilib unga hujum qilishni taklif qilyapsan?" dedi. Va u maslahatchini bunday gaplaridan ogoh etdi.

Bu gaplardan xabar topib, Vuning halolligi haqida oldin ham

eshitganlarini hisobga olib, qolaversa, uning qizi o'zining nikohidaligiga ko'ra undan ko'ngli xotirjam bo'ldi va chegarani mustahkamlash uchun hech qanday chora-tadbir ko'rmadi. Bir necha hafta o'tib Cheng Chu podshohligiga bostirib kirdi va uni batamom o'ziga qildi.

@Egamberganov_Shohjahon

Eyfel minorasini sotaman!

#48qoida : (12-qoida)

Lyustig hayotidagi eng katta firibini amalga oshirishga kirishib, hukumat auksion orqali Eyfel minorasini metallolomga sotishiga ishongan soddadil sanoatchiga shu minorani sotmoqchi bo'ldi. Sanoatchi katta miqdordagi pulni o'zini hukumat odami sifatida tutishni qiyvorgan Lyustigning qo'liga tutqazmoqchi bo'lgan mahalda, so'nggi damda bu soddadil odamda qandaydir shubha paydo bo'ldi.

Sanoatchining oldiga sekin kelib, Lyustig, qanday qimmatbaho narsani u shuncha arzoniga olayotganini, o'zi

esa qanchalar qiyin moliyaviy ahvolda yurganini pichirlab aytib qo'ydi. Bir necha daqiqaning ichida sanoatchi tushundiki, Lyustig poraga sha'ma qilayapti. Shundan keyin u o'zini yengil his qildi. Endi hammasi tushunarli edi, Lyustigga ishonish mumkin: negaki davlat amaldorlarining hammasi ham shunday, ular nohalollikda bir-biridan qolishmaydi. Mijoz pulni berdi. Bu misolda chin halollik butunlay teskari natijani keltirib chiqarishi mumkin edi.

@Egamberganov_Shohjahon

13-qoida #48qoida

Yordam so'raganingda odamlarning manfaatini ko'rsatishga urin, hech qachon ularning marhamati yoki oliyhimmatlagini uyg'otishga harakat qilma

○ Hamkorningizga yordam so'rab murojaat qilishga to'g'ri kelsa, u bilan bo'lgan yaxshi hamkorlik aloqalarini eslatib ovora bo'lman. Shu ishda uning manfaatini ko'rsatib bering. Agar iloji boricha unga qancha yaxshi bo'lishini tushuntirib bera olsangiz, o'z manfaatini o'ylab albatta

yordam beradi.

❖ Eski aloqalaringizdagi unga bergan yordamingizni do'stingiz tez unutadi va buni eslashni xohlamaydi. O'zi ko'pchilik odamlar pragmatik fikrlashadi.

▫ Pragmatizm - asl voqelikni emas, foyda keltiradigan narsani haqiqat deb biluvchi ta'limot.

❖ Yordam so'ray olish - san'at hisoblanadi. Odamlar yordam so'raganda o'z muammolari va o'z istaklari bilan o'ralashib qolishgan bo'ladi. Ular o'zlari yordam so'rayotgan odamni ularga beg'araz yordam berishi haqidagi farazidan kelib chiqib ish tutadi. Oldingizda to'siqlaringiz qanchalik katta ekanligini qancha ta'kidlamang, boshqalar uchun buning ahamiyati kam. Axir siz yordam so'rayotgan odamning ham o'ziga yarasha muammolari bor, u sizga dardini doston qilmayapti-ku!

Obraz:

Arqon. Olijanoblik va muruvvat arqoni mustahkam emas va

u dastlabki zarbadayoq uziladi. Unga butun hayotingizni ishonib topshirib qo'ymang. O'zaro manfaat arqoni sanoqsiz pishiq tolalar bilan mustahkamlangan. Unga putur yetkazishning o'zi bo'lmaydi. U sizga uzoq yillar xizmat qiladi.

 Bu qoidaning ham istisno jihat mavjud. Odamlarning foydasini ko'rsatib berish orqali ulardan yordam so'rab murojaat qilish qudratli insonlar uchun haqoratdek tuyilishi mumkin. Bu turdag'i odamlar o'zlarini xolis bergan yordamini boshqalar bilishini xohlashadi, qancha ko'p odam bilsa, ular shuncha mazza qilishadi. Ularga foyda kerak emas, shunchaki odamlarning e'tirofi bilan qo'pol qilib aytganda, kayf qilishadi. Ularga nisbatan bu qoidani qo'llashning hojati yo'q. Shunchaki yordam so'rang, yordam bersa, beraversin.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Chingizzon Xitoyni yer bilan bitta qilishi mumkin edi

#48qoida : (13-qoida)

XII asrda mo‘g‘ullar Xitoyni bosib olishganda, ular ikki ming yil davomida rivoj topgan madaniyatni xavf ostiga qo‘yishdi. Ularning sardori Chingizzon bu davlatni otlari uchun yaylov bo‘ladigan davlat sifatida ko‘rdi. Shuning uchun uni yer bilan yakson qilishga qaror qildi, negaki, “xitoyliklarni zabt etish va o‘t o‘sishi uchun shunday qilingani osonroq”.

Xitoyni butunlay yer bilan yakson bo‘lishdan askar emas, sarkarda yoki qirol emas, Elyuy Chutsay ismli oddiy odam asrab qoldi. Chutsay aslida chet ellik bo‘lib, xitoy madaniyatining maftuni edi. U Chingizxonning ishonchli odami bo‘lishga muyassar bo‘ldi va uni bu davlatni vayron qilishdan ko‘ra uning boyliklarini talashning afzalligiga ishontirdi. Chutsay uni buzib, vayron qilmay, har bir odamga soliq solishni taklif qildi. Chingizzon bu maslahatni ma’qul deb bildi va aynan Chutsay aytgandek qildi.

Bu orqali Xitoy madaniyati va boyliklari saqlanib qoldi.

@Egamberganov_Shohjahon

14-qoida #48qoida

Do'st rolini o'ynab ayg'oqchidek harakat qil

❖ Raqibni bilish juda muhim. Buning uchun sizga uning atrofidagi do'stlaridan ayg'oqchilar kerak bo'ladi. Eng yaxshisi, o'zingiz ayg'oqchidek harakat qiling. Samimiy suhbat qurgan holda, gapni aylantirib ko'ring, raqibdagi o'zgarishlarni sinchkovlik bilan kuzatsangiz uning maqsadini bilib olasiz va undan bir qadam oldinda bo'lasiz.

▫ Keling, dushmanidan ma'lumotlarni olishning bir nechta usullarini ko'rib chiqamiz:

1. Do'st qiyofasidagi niqob bilan dushmanlaringiz va do'stlaringiz haqidagi ma'lumotlarni yig'ishga muvaffaq bo'lasiz.
2. Raqibingizning yonidagi yaqin kishilar orasidan ayg'oqchi

yollash. Bu usulning kamchiligi - siz ayg'oqchini to'liq boshqara olmaysiz. Keyinchalik sizni ham sotmasligiga kim kafolat beradi?

3. Tantanali marosim va ko'ngilochar davralar sirlarni bilib olishning eng qulay vaqtini sanaladi. Chunki bunday davralarda odamlar o'zlarini odatdagidan bo'sh qo'yishadi, turli alkogol mahsulotlarini iste'mol qilishadi. Bunday ziyoftlarda o'zingiz ham ehtiyyot bo'lishni unutmang!

4. Odamlarni ziddiyatga tortish orqali ham maqsadingizga erisha olasiz. Bunda odam shunday holatga keladiki, u o'zini nazorat qila olmay qoladi va o'y-fikrlarining hammasini oshkora aytib qo'yadi. Hislarini junbushga keltirib, odamning o'ziga qarshi ishlaydigan haqiqatlarni bilsa bo'ladi. (Asabiy vaqtingizda miyaga kelgan fikrlarni filtrlamasdan jahl bilan aytib tashlaysiz)

Obraz: ☺

Ayg'oqchining uchinchi ko'zi. Ikki ko'zli odamlar yashaydigan mamlakatda uchinchi ko'z ilohiy darajada hamma narsani

ko'rib turish imkonini beradi. Siz boshqalardan ko'ra uzoqroqni ko'rasiz, shuning uchun ularning qalbiga ham nazar tashlay olasiz. O'zingizdan boshqa hech kim uchinchi ko'zning nazaridan chetda qolmaydi.

□ Odamlarga yolg'on ma'lumotlarni tarqatish orqali ustunlikni qo'lga kiritish mumkin. Ayg'oqchilik sizga uchinchi ko'z bo'lib xizmat qilsa, dezinformatsiya raqibingizning bir ko'zini ko'r qilishi mumkin. Yunon afsonalaridagi siklop (peshonasida bitta ko'zi bo'lgan dev) esa hech qachon o'qni nishonga tekkiza olmaydi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Haqiqatni aniqlashning yo'li

#48qoida : (14-qoida)

* Kimdir yolg'on gapirayotganiga sizda zarracha bo'lsa-da, shubha bo'lsa, o'zingizni uning hamma gaplariga

ishonayotgandek tuting. Bu unga o'ziga nisbatan ishonchni beradi va yanada ochiqroq tarzda o'zini namoyon etishda davom etadi va oxir-oqibat o'zini-o'zi sotib qo'yadi.

* Kimdir sizga haqiqatning bir qismini yashirishga urinib gapirayotganiga shubhalansangiz, o'zingizni unga ishonmayotgandek qilib ko'rsating. Shunda u sizdagi bu ishonchsizlikni yo'qotish uchun bor imkoniyati bilan harakat qiladi va oqibatda haqiqatning hammasini aytib qo'yadi.

Artur Shopengauer
(1788-1860)

@Egamberganov_Shohjahon
Fashistlar London Towerini qulatishi mumkin edi

#48qoida : (14-qoida)

1944-yilda fashist bombardimonchi samolyotlari kutilmaganda London uzra parvoz qilishdi. Shahar uzra ikki mingdan ortiq "Fau-1" raketasi tashlandi. Natijada besh mingdan ortiq odam halok bo'ldi, yana ko'plab odamlar

yaralandi. Ammo nemis uchuvchilari nishonni aniq urishga erisha olishmadi. Masalan, London Toweriga mo'ljallangan raketalar shahar atrofidagi aholi kam sonli joylarga tushib ketardi.

Buning sababi shunda ediki, nemislar Angliyadagi o'z ayg'oqchilarining inglizlar tomonidan fosh etilib, o'rniga ingliz ayg'oqchilari ularning o'zlarini aldov ma'lumotlari bilan ta'minlayotganini bilishmasdi. Natijada raketalar tobora mo'ljaldan uzoqlashib, noto'g'ri joylarga tushib ketardi. Jangning oxiriga kelib, ular sigirlar va ingliz qishloqlariga bombalarni tashlay boshlashdi.

@Egamberganov_Shohjahon

 15-qoida #48qoida

Dushmanni butunlay yakson qil

🔥 Bu qoidani to'g'ri ma'noda tushunishdan yiroq bo'ling. Chunki, yakson qil deyilgani uchun ko'pchilik o'ldirishni tushunadi. Aslida esa dushmanni butunlay yo'ldan olib tashlash nazarda tutilyapti. Dushmaningiz sizga boshqa

hech narsa qila olmasligini uni butunlay yo'ldan olib tashlash desak bo'ladi.

☒ Somonlar orasida yotgan bittagina mayda cho'xning o'chirilmay qolishi o'chirib bo'lmas darajadagi alangani keltirib chiqarishi kundek ravshan. Shuning uchun uni vaqtida o'chirmasangiz, vaqt o'tib kuchayadi va sizni o'z olovida kuydirib tashlaydi.

* Dushmanni ham ruhan, ham jismonan yakson qilish mutloq g'alaba hisoblanadi. Yarim yo'lda to'xtamang, aslo shafqat qilmang. Shafqat qildingiz ham deylik, u baribir o'zini kamsitilgan hisoblaydi, chunki uni yanchib tashlashga kuchingiz bo'lsa ham unga himmat ko'rsatib, uni kechirdingiz, uni nafsoniyatiga tegdingiz. Bunday kechirish dushmanning orqaga tisarilib, qasos olish uchun kuch yig'ishiga sabab bo'ladi.

Obraz:

Siz butunlay yakson qilmagan qora ilon. U sirg'alib chiqib ketib, sizni ikki hissa kuchli zahar bilan chaqishi mumkin.

Yoningizdagি, siz parvarishlab, tuzatmoqchi bo'lgan dushmaningiz xuddi shunday qora ilonga o'xshaydi. Qancha uzoq vaqt o'tsa, shunchalik kuchli zahar to'plana boradi.

E'tiborli fikr: "Bundan kelib chiqadiki, odamlarni yo'erkalatish, yoki chetlatish kerak, negaki, mayda yomonliklar uchun qasos olishadi, katta yovuzliklar uchun esa qasos olisholmaydi. Hech qanday qasosga yo'l qoldirmaydigan darajada zarba berishning ahamiyati ana shunda".

Nikkolo Makiavelli

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

16-qoida #48qoida

Yanada obro'li va hurmatli bo'lish uchun kamnamoligingdan foydalan

 Jamiyatdagi haddan tashqari faollik sizning bahoingizni tushiradi. Qanchalik ko‘p ko‘rinsangiz yoki siz haqingizda qanchalik ko‘p eshitishsa, shunchalik darajada kundalik, odatiy bo‘lib boraverasiz. Agar siz mustahkam mavqega chiqib olgan bo‘lsangiz, sizning yo‘qligingiz odamlarning siz bilan qiziqishlari ortishiga, siz haqda ko‘proq gapirishlariga sabab bo‘ladi. Qachon ketish-u, qachon kelishni o‘rganish kerak. Kamyoblikni paydo qilib, qadru qimmatni yarating.

 Sevgi masalasida shu qoida juda asqotadi. Sizni sevib qolgan sevgilingizni sizga bo‘lgan muhabbatini kuchaytirishni istasangiz, vaqtি-vaqtি bilan qayerlargadir yo‘q bo‘lib qoling. Qayerdalicingiz va nima sababdan ketganingizning noma'lumligi bu muhabbatni yanada kuchaytiradi.

○○ Ba’zi bir sevishganlar ataylab bir-biridan arazlash uchun sabab qidirishadi. Chunki urishgandan so‘ng yarashish hissi yanada yoqimli muhabbat taftini beradi.

 Ketishingiz sababi noma'lum bo‘lsa, shericingiz o‘z-o‘zini so‘roq qila boshlaydi:

"Nima ayb qilgandim?" , "Qayerida xato qildim?" , "Xafa qildimmikan?"

Bunday savollar orqali o'zini yeb bitiradi. Qaytganingizda esa sizga yanada muloyimroq muomalada bo'ladi va siz uchun hammasiga tayyor ☺, faqat ketib qolmasangiz bas. ☺

!Lekin unutmang, bu qoidani munosabatlarda uzoq muddat qo'llash yaxshi oqibatlarga olib kelmaydi. Chunki har safar yo'qolib qolganingizni sheringiz xiyonat deb qabul qiladi. Qoida qisqa muddatda yangi munosabatlarda qo'llanilsa, yangi sevishganlar uchun mustahkam asos yarata oladi.

!! Yana bitta narsa bor. Erta ketib qolsangiz sizni sog'inishdan ko'ra unutib yuborishadi. Qachon ketish va qachon kelishni o'rganish lozim.

Bir kishi darveshdan: "Nega buncha kam ko'rinasan?" deb so'radi. Darvesh unga: "Nega buncha kam ko'rinasan?" degan gap "Yana senmisan" degan gapdan ko'ra yoqimliroq deb javob berdi.

● Sizni qanchalik tez ko'rib turishsa, eshitishsa, qadringiz shunchalik pastlay boshlaydi. Siz odamlarning nazdida borligingiz ham, yo'qligingiz ham sezilmay qolishidan ilgari - zarur paytda ketishni bilishingiz kerak.

○ Siz o'zingizni hech narsaga yaramay qolgan odamdek ko'rsatib ko'ring. Shunda odamlar sizdan qanchalik tez to'yib ketishini bilib olasiz. Kam ko'rining - odamlarni sizni butunlay yo'qotib qo'yishlari bilan qo'rqiting.

⌚ Iqtisodiyotda ham bu tamoyil mavjud - defitsit tamoyili. Bozorda qaysidir mahsulotni kamayib ketishi natijasida uning narxi keskin oshib ketadi. Bu haqida oldinroq "Ta'sir Psixologiyasi" kitobidagi bozor rastalarida kam qolgan pechenyelar haqida gaplashganmiz.

Obraz: *

Quyosh. Biz uning yo'qligida ko'proq qadriga yetamiz. Yomg'irli kunlar qanchalik uzoq cho'zilsa, quyoshning o'rni shunchalik bilinadi.

Lekin haddan tashqari quyoshli kunlar, jazirama ham odamni toliqtiradi. Shunday tarzda yo'qolib qolishni

o'rganingki, odamlar sizning paydo bo'lishingizni intazorlik bilan kutishsin.

🔍 Qoidani qo'llashdan oldin ma'lum bir e'tiborga loyiq bo'lib olish kerak. Sevgi masalasida ham shunday: aytgan so'zlaringiz sevgilingiz qulog'ida to'xtovsiz jaranglab turishi lozim.

Ana shundan keyin pana joyga o'tib olsangiz bo'ladi. Agarda sal ertaroq ketib qolsangiz odamlar sizni shunchaki unutib yuborishadi. Ma'lum cho'qqiga chiqqandan so'ng bu qoidaga yuzlaning. 📲

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

📜 17-qoida #48qoida

Odamlarni muallaq holda tut, mavhumlik muhitini yo'qotma

Odamlar - odatlarning hosilasi, ularda boshqalarning harakatlaridagi o'zлari yaxshi bilgan jihatlarni izlab topish ehtiyoji mavjud. Sizning harakatlaringizni oldindan bilish ularga sizning ustingizdan hukmronlikni beradi.

★ Kartalarni chalkashtirib tashlang: atay shunday qilingki, ular sizning harakatlaringizni oldindan bila olishmasin. Muttasil behuda urinishlari yoki bemaqsad harakatlari ularni oxir-oqibat toliqtirib, muvozanatdan chiqaradi va sizning harakatlaringizni kuzatish uchun sabr-toqati tugashiga majbur qiladi.

﴿ Kutilmagan hodisalardan insoniyat har doim qo'rqib kelgan. Vulqon otilishi, suv toshqini, zilzila va boshqa tabiiy ofatlar shular jumlasidandir. Hayvonlarni o'rganib chiqqan holda ularning harakatlarini oldindan aytib bera olamiz. Biroq, insoniyat bilan bu fikr mos kelmaydi. Inson o'z harakatini va odatlarini muttasil o'zgartirib turadigan yagona ongli jonzot. Shunday bo'lsa-da, odamlarning aksariyati bu ustunlikdan unumli foydalanmaydi. ﴾

⊗ Agar kimdir sizdan ustun kelib, sizni boshi berk ko'chaga

solib qo'ygan bo'lsa, bunga javoban bir necha kutilmagan harakatlarni amalga oshirib ko'ring. Bu raqiblaringizni shu qadar chalg'itadiki, bundan ular ortga chekinishadi yoki taktik xatolarga yo'l qo'yishadi.

☝ Faqat safning eng oxiridagi sharoitning taqozosiga bo'ysungan umidsiz odamninggina harakatlari boshqalarga ochiq-oydin bo'ladi.

Obraz:

Bo'ron. Oldindan bashorat qilib bo'lmaydigan shamol. Barometrning kutilmagan sakrashlari, yo'nalish va tezlikning tushuntirib bo'lmas harakati. Undan muhofazalanishning imkoni yo'q: bo'ron vahima va qo'rquv uyg'otadi.

💡 O'zingizni kutilmagan harakatlaringiz bilan doimo boshqalarning o'y-fikrlaridan joy olasiz va miyasini band qilasiz. Ular sizning keyingi harakatingiz qanday bo'lishini bilolmaganligi uchun hamisha sizdan qo'rqib turishadi.

💡 Ba'zan esa harakatlaringizni oldindan aytgan holda yana

boshqalarni laqillatishingiz mumkin. Odatiy harakatlaringizni bilgan odamlar sizning endilikda qilmoqchi bo'lgan bu noodatiy harakatingizni qilishingizga ishonishmaydi. Bu esa siz uchun ayni muddao. Siz aytganingizni qilasiz va hammani lol qoldirasiz.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Kutilmagan qaror orqali o'z qadrini oshirish siri

#48qoida : (17-qoida)

Pikasso uzoq vaqt san'at asarlari bilan savdo qiluvchi Pol Rozenberg bilan hamkorlik qildi. Dastlab unga o'zining asarlari yuzasidan bir qadar keng imtiyozlar berdi, lekin bir kuni hech qanday sababsiz, bundan keyin unga birorta asariniyam sotish uchun bermasligini aytdi. Pikasso buni shunday izohlaydi:

"Rozenberg keyingi ikki kechayu kunduzni gap nimadaligini

bilolmay o'tkazdi. Men asarlarimni sotish huquqini boshqaga bermasmikanman? Men ishslashda davom etdim va xotirjam uxladim, Rozenberg esa hamon tushunishga tirishardi. Ikki kundan keyin u ezilgan, bezovta holatda yana mening oldimga keldi va:

'Qimmatli do'stim, agar men sizning asarlaringiz uchun odatdagiga qaraganda mana buncha (u anchagina katta narxni aytdi) berishni sizga taklif qilsam, men bilan aloqani uzmaysizmi?'

@Egamberganov_Shohjahon

18-qoida #48qoida

Himoyalanish uchun atrofingda qal'a yasama: yakkalanib qolish xavfli

 Dunyo xavf-xatarlarga to'la, dushmanlar har qadamda uchraydi - hammasi ham himoyalanishga majbur. Himoyalanish uchun o'zingizni yakka tutib qal'a ichiga bekinib olsangiz katta xatoga yo'l qo'yasiz. Bu bilan o'zingizni ahvolingizni yanada og'irlashtirasiz.

 O'zingizni panaga olgan paytingizda tuyaqushdek boshingizni yer tagiga tiqib olasiz. Tepadagi xabarlardan esa bexabar qolgan holda dushmanlaringizga ustingizdan fitna rejalashtirishiga yo'l qo'yib bergen bo'lasiz.

 O'zingizni boshqalardan ajratib qo'yib hech narsaga erisha olmaysiz. Bu faqat sizning zararingizga ishlaydi. Shuning uchun odamlar orasida bo'lish kerak. Raqiblaringizdan himoyalanish uchun olomondan qalqon sifatida foydalaning. Yaxshi odamlar davrasida bo'lishga doimo harakat qiling.

Obraz:

Qal'a. Tepalikdagi qo'rg'on hukmronlik uchun jamiki ko'ngilsizliklar timsoli. Qal'adagilar dastlabki imkondayoq sizni dushmaningizga tutib beradi. Tashqi dunyodan ajralib qolgan qarshiliksiz qulaydi.

Xulosa oddiy: Yolg'izlikdan foyda yo'q. O'zingizni odamlar bilan o'rab oling. Shunda hech bir mernan sizni aniq

nishonga ololmaydi.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

O'ta ehtiyyotkor hukmdorning ayanchli taqdiri

#48qoida : (18-qoida)

Xitoyning birinchi imperatori (er. avv. 221-210 yy.) Sin Shihuandi o'z davrining qudratli hukmdorlaridan edi. Uning imperiyasi hududi va kuch-qudratiga ko'ra, Aleksandr davlatlarni bosib olib, hammasini markazlashgan buyuk davlatga birlashtirgandi. Lekin hayotining so'nggi yillarida uni kamdan-kam odam o'z ko'zi bilan ko'rishga muvaffaq bo'lган. Imperator o'sha davrdagi poytaxt Sianyangdagi muhtasham saroyda yashardi. Saroy 270 qismdan iborat bo'lib, ularning hammasi yashirin yerosti yo'lagi orqali birlashtirilgandi. Bu esa imperatorning hech kimga sezdirmagan holda saroy bo'ylab keza olishiga imkon berardi. U har bir tunni boshqa yotoqda o'tkazgan va yo'l-

yo'lakay tasodifan unga ko'zi tushib qolganlarning shu zahotiyog boshi tanasidan judo etilardi. Faqat imperatorning bir necha xos kishilarigina uning qaerdaligini bilardi, agar ulardan kimdir boshqa birovga bu sirni aytadigan bo'lsa, uni ham muqarrar o'lim kutardi.

Birinchi imperator odamlardan o'zini shunchalik chetda tutardiki, hatto saroydan tashqariga chiqadigan bo'lsa ham boshqa kiyimda, boshqa bir ism-sharif bilan aylanib kelardi. Saroydan tashqaridagi mana shunday sayrlaridan birida imperator to'satdan vafot etdi. Uning jasadini poytaxtga imperator taxtiravonida olib kelishdi, uning ortidan esa buzilishi mumkin bo'lgan jasadning hidi atrofga tarqalmasligi uchun bir aravadagi muzlatilgan dudlama baliq sudrab kelishdi. Uning o'Iganini hech kim bilmaligi kerak edi. U yolg'izlikda, xotini, uyidagilar, do'stu yor-onlari va mulozimlaridan yiroqda hayotdan ko'z yumdi. Uning yonida faqatgina bir necha xizmatkor va haram og'alari bo'Igan, xolos.

@Egamberganov_Shohjahon

19-qoida #48qoida

Kim bilan ishga kirishganingni bil: mo'ljalingdagidan boshqa odamni ranjitib qo'yma

☒ Hali yaxshi tanimagan bir kishi sizga birga ishlash taklifini bergenida, bu taklif sizga kulguli, ahmoqona, nafi yo'q bo'lib ko'rinsa ham unga rad javobini berishda juda ehtiyotkor bo'ling. Hali yaxshi tanimagan bu "do'stingiz"ning sizga noma'lum bo'lgan fe'l atvorini bilmasdan turib unga g'azabingizni, ustidan kulganingizni aslo ko'rsatmang. Uni o'zingizga teng ko'rmayotgan bo'lsangiz ham taklifini xushmuomalalik bilan rad eting.

☒ Ayrim odamlar birdaniga portlab ketmasligi mumkin. Ular siz ularga qilgan yomonliklarni hisoblab yurishadi. Bir kuni shunday payt kelib, sizni yanchib tashlashadi. Mensimaslik kasalidan o'zingizni himoyalang.

☒ Firibgarlik qurbaniga aylangan soddadil va shu bilan birga aqilsiz kishilar o'zlarini aldagan firibgardan qasos olishga shu qadar kirishib ketishadiki, ularga endi hech narsaning farqi

yo‘q bo‘lib qoladi. Aldagan odamni tutish yo‘lida borini berishga to‘g‘ri kelsa ham yo‘lidan qaytmaydi bunday kishilar. Ularni aldash tavsiya etilmaydi. Chunki yo‘qotadigan narsasi bo‘Imagan inson - eng xavfli inson

σ Odam haqorat bilan bir lahzalik huzurga erishadi. Maylikuya, lekin odamlar ko‘p narsalarni unutishsa-da, haqoratni kamdan-kam hollardagina esdan chiqarishadi. Haqoratlangan bechora bir odam ertaga mansabdar shaxsga aylanib ketadigan bo‘lsa, tilingizni tishlab qolasiz. Bir lahzalik huzurni deb taqdirni sinovdan o‘tkazishni xohlaysizmi?

❑ Hamkor tanlamoqchisiz, siz uning zaif tomonini, kuchli tomonini, nima bilan faxrlanishi, nimadan uyalishi va qay darajada qo‘li uzunligiyu, qanchalik kalta ekanligini o‘rganib chiqing. Tashqi ko‘rinishga e’tibor qilmang, unga o‘zini tasvirlashi bo‘yicha ham baho bermang, odam o‘zi haqida aytib bergani kamdan-kam hollarda haqiqatga mos keladi.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

**Xorazmshoh Chingizxonning jahlini chiqargan edi,
oqibatda esa...**

#48qoida : (19-qoida)

8-yuz yillikning boshida Xorazmshoh ko‘p jangu jadaldan keyin hozirgi Turkiyaning g‘arbi, shuningdek, Afg‘onistonning shimoligacha cho‘zilgan imperiyaga asos soldi. Osiyoning buyuk shahri Samarqand imperiyaning poytaxti bo‘ldi. Shohning qudratli va janglarga toblangan qo‘sini bor edi, bir necha kun ichida u 200 mingdan ortiq askarli lashkarni to‘play olardi.

1219 yilda Muhammad Xorazmshoh oldiga sharqdan ko‘chmanchilarning yangi rahnamosi Chingizxon dan elchi keldi. Elchilar ulug‘ shohga o‘sha paytda hali unchalik mashhur bo‘Imagan va juda tez suratda yuksalib borayotgan harbiy imperiya nomidan turli-tuman sovg‘a-salomlar bilan murojaat qilishdi. Chingizxon Yevropaga yo‘l ochuvchi Ipak yo‘lini tiklamoqchi edi. Shohga ana shu yo‘lni birgalikda, ikki

buyuk imperiya hamkorligida, tinch sharoitda egallahni taklif qildi.

Muhammadga sharqdan chiqqan bu jo'jaxo'roz o'zini juda katta olayotgandek ko'rindi, axir u o'zini shoh bilan teng maqomda ko'rayotgandi. U xonning taklifini e'tiborsiz qoldirdi. Xon ikkinchi marta urinib ko'rdi. Bu gal u Xitoyda qo'lga kiritgan qimmatbaho, ajoyibu g'aroyib buyumlar yuklangan tuya karvonini jo'natdi. Lekin bu karvon Muhammadshohga yetib ham kelmadi. Poytaxt yaqinidagi viloyat hokimi Inolchiq karvонни talon-taroj qilib, o'zlashtirib oldi va karvondagilarni qatl qildi.

Chingizxon karvon Muhammadshohgacha yetib bormaganini, bunda tushunmovchilik bo'Iganini, Inolchiqning bu ishidan Muhammadning xabari bo'Imagani haqidagi taklifini takroran aytish uchun, shuningdek, jinoyatchilarni jazolashni so'rab yana o'z elchilarini jo'natdi. Lekin bu gal elchilarning birini kaltaklatib, boshining sochini qirib tashlab (bu mo'g'ullar uchun haqorat sanalardi), orqaga qaytarib yubordi. Xonga xabar jo'natdi: "Urushni o'zing tanlading. Endi nima bo'lishini bilmayman, faqat

Xudolargagina ma'lum".

Shundan keyin xon lashkar tortib kelib, poytaxtni egalladi, hokimni ko'ziga eritilgan qo'rg'oshin quyib o'ldirishga buyruq berdi.

Keyingi yili o'zining qo'shinlaridan bir necha barobar ustun bo'lgan shohning armiyasini o'rganish uchun xon, hozirgi til bilan aytganda, ko'plab razvedka ishlarini olib bordi. Uning bu usuli o'sha davr uchun mutlaqo yangicha holat edi — jangchilar otlarda juda chaqqon harakat qila olardi, ot ustida turib ham nishonni bexato olishga usta edilar. Qo'shining shiddati va janglarda qulay mavqelarni egallay olishi evaziga Chingizxon o'z taxminlaridan ham tezroq muddatda Muhammadshohni esankiratib qo'ydi. U dastlab Samarqandni qamal qilishga, keyin esa uni zabit etishga muvaffaq bo'ldi.

Muhammad qochishga ulgurdi, bir yil o'tib u vafot etdi, uning bepoyon imperiyasi tanazzulga uchradi va talandi. Chingizxon Samarqandda, Ipak Yo'lida va shimoliy Osiyoning katta qismida mutlaq hukmdor bo'lib oldi.

@Egamberganov_Shohjahon

Mensimaslik sening dardingdir

#48qoida : (19-qoida)

Eramizdan avv. V asrda, Xitoyning Chen podshohligi shahzodasi Züy Er surgunda yurishga majbur bo'ldi. U o'z uyiga qaytib, hayotini yangidan izga tushirishni kutib, juda kamtar sharoitda, ba'zan kambag'allikka yaqin holda yashadi. U surgun qilingan joyning hokimi uning aslida kimligini bilmay, unga juda qo'pol muomalada bo'ldi. Hokimning maslahatchisi Shu Chan bu holatni ko'rib shunday dedi: "Bu odam oliynasab shahzoda. Janobi oliylari unga munosib muomalada bo'lsalar, yaxshi bo'lardi. Shahzoda esa buning uchun sizdan qarzdorlik hissini tuygan bo'lardi." Lekin hokim bunga ishonmadni, to'g'risi, qarshisidagi shahzodaning hozirgi ayanchli holatidagina ko'ra oldi va maslahatchiga qulop solmay, shahzodani haqorat qilishda davom etdi. Shu Chan o'z hukmdorini yana ogohlantirdi: "Agar janobi oliylari Züy Er bilan yaxshi

munosabat bo'lishni o'ziga ep ko'rmasa, uni birato'la qatl qilishga buyursinlar, shu tariqa bo'lg'usi xavf ham bartaraf qilingan bo'lardi." Hokim bunga e'tibor ham bermadi.

Yillar o'tib, nihoyat, shahzoda uyiga qaytib, o'zining avvalgi hamma huquqlarini tiklashga erishdi. U o'zining qashshoqlikda kechirgan hayoti davomida o'ziga hurmat bilan munosabatda bo'Iganlarni ham, zulm o'tkazganlarni ham unutmagandi. Lekin hammadan ko'proq o'sha hokim uning yodida qoldi. Dastlabki imkoniyatdayoq u katta qo'shin to'plab, o'sha hokimning mulkiga hujum qildi, shaharni qo'Iga kiritib, hokimning o'zini surgun qildi.

@Egamberganov_Shohjahon

20-qoida #48qoida

Hech kim bilan birlashma

Faqat ahmoqlargina qaysidir tomonga borib qo'shilishga oshiqadi. O'zingizni o'zingizdan boshqa hech kimga ishonib topshirib, o'zingizni ortiqcha mas'uliyatlar bilan bog'lab

qo‘ymang. Erkinligingizni saqlab qolish bilan hukmronlik yuritish imkoniga ega bo‘lasiz, odamlarni bir-biri bilan to‘qnashtirib, ularni ortingizdan ergashishga majbur qilasiz.

1? Hech kimga bog‘liq bo‘lib qolmang, lekin hammani sizni izlashga majbur qiling.

 O‘zingizni chetda tutib turing - va siz ularning e’tibori tufayli hukmronlikka erishasiz. Bokira qirolichaga o‘xshashga harakat qiling: ularga umid bering-u, lekin hech qachon istagini bajo keltirmang.

■□ Tomonlardan birini tanlashga to‘g‘ri kelsa, ikkala tomonni ham o‘z kuchida qoldirishga harakat qilishingiz va tanlov qilayotgandek ko‘rinib, qilmasligingiz aurangizni vaqt o‘tib oshirib yuboradi: sizni sovg‘a-salomlar bilan ko‘mib tashlaydilar, xizmatlarini ayashmaydi - bularning hammasi sizni qarzdor qilish va o‘z tomoniga qo‘shib olish uchun qilinadi.

? Lekin unutmang: sizning maqsadingiz odamlardan ajralib qolish yoki foydali hamkorlikka uquvi yo‘q bo‘lib ko‘rinish

emas. Tanlov qilganingiz zahoti, o'zingizga dushman orttirasiz. Chunki tanganing ham ikki tomoni bor. Bir tomonini tanlasak, ikkinchi tomoni bizdan yuz o'giradi.

▽△ Agar siz hukmronlik va ta'sir doirasiga ega bo'lishni xohlasangiz, hukmronlik tomon intilayotgan tomonlarning oralig'idagi pozitsiyani egallahsga harakat qiling. Bir tomonga va'da bering, raqib tomonga ustunlikni berishni xohlamayotgan tomonni ham noumid qilmay turing. Bu holatda sizning shaxsiyattingiz ulardan balandda hisoblanadi.

"Agar qaysidir ayolning e'tiborini o'zingizga qaratmoqchi bo'lsangiz, singlisining ko'nglini olishga harakat qiling"

2⠁ Hech qaysi tomonda bo'lma: To'qnashuvlardan balandda bo'l

🎭 Atrofdagilar sizni o'zlarining mayda-chuyda savdolari va fitnalari bilan suhbatga jalb qilishlariga yo'l qo'y mang. Qiziqish bildiring, ularni qo'llab-quvvatlagandek taassurot qoldiring, lekin har qanday holatda betaraf bo'lib qoling. Boshqalarni bir-biri bilan janjallashishga qo'yib bering,

o'zingiz esa kuzating va kuting... Tomonlar janjaldan charchab, biroz tinchishganidan so'ng, o'zlari "tayyor luqma" bo'lib qo'lingizga tushadi. Umuman olganda, sun'iy sabablarni o'ylab topib, ikki tomonni urishtirib, keyin ularni yarashtirish uchun harakat qilish yaxshiroq, bu bilan ularning ikkalasi ustidan ham hukmronligingizni mustahkamlab olasiz.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Ikki tomonga ham sodiq bo'lib ko'rin

#48qoida : (20-qoida)

1968 yilda AQSh prezidentligiga saylov kampaniyasining avjiga chiqqan vaqtida Genri Kissinjer telefon orqali Richard Nixon komandasini bilan bog'landi. Kissinjer bungacha yetarli ovoz to'play olmaganligi uchun respublikachilardan nomzod bo'la olmagan Nelson Rokfeller bilan aloqada bo'lган edi. Endi Kissinjer Niksonning lageriga Parijda bo'lib o'tayotgan

Vietnamga oid tinch muzokaralar haqidagi maxfiy ma'lumotni berdi. Ularning orasida Kissinjerning o'z odami bor edi, u unga o'sha yerda nima bo'layotganidan xabar berib turardi. Niksonning odamlari bu yangilikni xursandchilik bilan qarshi oldilar.

Ayni paytda Kissinjer prezidentlikka demokratlarning nomzodi Xyubert Xamfri bilan aloqaga kirishishga harakat qilardi. Xamfri komandasini Nikson haqida maxfiy ma'lumotlarni aytishni so'radi, Kissinjer bu ma'lumotlarni ularga aytdi. "Bilasizmi," dedi Xamfrining odamlariga, "men Niksonga hech qachon toqat qilolmayman." Aslida u har ikki tomondan ham manfaatdor emasdi. U haqiqatda nima uchun intilgan bo'lsa, shunga erishdi: har ikki nomzodning ham xayrixohligiga erishdi. Bu ikki nomzodning qaysi biri g'alaba qozongan taqdirda ham Kissinjerning karerasi kafolatlangan edi.

Kutilganidek, Nikson g'alaba qozondi va Kissinjer uning ma'muriyatidagi lavozimlardan biriga ega bo'ldi. Hattoki shunda ham u o'zini butunlay Niksonning odami sifatida ro'lni ijro etishga majburlanmasdi. 1972 yili Nikson qayta

saylanganidan so'ng atrofidagi juda ko'p, Kissinjerga qaraganda, unga sadoqatli kishilar vazifalaridan ozod qilindi. Kissinjer Niksonning ma'muriyatidan Uotergate komandasiga, undan keyin navbatdagi prezident Jerald Ford xizmatida ham ishlashga muvaffaq bo'lgan birdan-bir odam bo'ldi. Oraliq masofani saqlay olishi tufayli mushkul davrlarda gullab-yashnadi.

@Egamberganov_Shohjahon

Kalxatlar, qarg'alar va tulki

#48qoida : (20-qoida)

Kalxatlar va qarg'alar qo'lga kiritilgan o'ljani teng bo'lishga kelishib olishdi. Bir kuni ular ovchining hamla siddan keyin jarohat olib, daraxt tagida nochor yotgan tulkini ko'rib qolishdi va uni o'rabi olishdi. Qarg'alar: "Biz tulkinining old yarim qismini olamiz", dedilar. "Unday bo'lsa, biz orti yarim qismini olamiz", deb rozi bo'lishdi kalxatlar. Tulkinining bu gaplarga kulgisi keldi va: "Men hamisha kalxatlar tabiatan qarg'alardan ustun deb o'ylardim, shunda mening old

qisminim aynan ularga tegishi kerak edi, axir unda mening boshim va boshqa totli joylarim bor", dedi. "Ha, bu haq gap", dedi kalxatlar, "tulkining bu qismini biz olamiz". "Yo'q, bunday bo'lmaydi", dedilar qarg'alar, "kelishganimizdek bu qismini bizniki bo'ladi". Shunda bahslashuvchi tomonlar o'rtasida dahshatli jang boshlandi, ikki tomondan ham ko'pchiligi qurban bo'ldi, tirik qolganlari ham zo'rga oyoqda turishib, tarqalishdi. Tulki o'sha o'Ig'an kalxat va qarg'alarni yeb yana bir necha kunni daraxtning tagida o'tkazdi, keyin esa kuch-quvvatga kirib bu yerdan ketdi va: "Kuchlilar janjallashib qolishsa, zaiflar yutib chiqadi", dedi.

@Egamberganov_Shohjahon

21-qoida #48qoida

Soddadilni aldash uchun soddadil bo'l: nishoningdagi odamdan ko'ra ahmoqroq ko'rın

 Boshqalarga qaraganda o'zini ahmoqroq his qilish hech kimga yoqmaydi. Shuning uchun bundagi ayyorlikning mohiyati shundaki – siz unga o'zini aqli his qilishi uchun

imkon yaratasziz – shunchaki aqlli emas, aynan o‘zini sizdan ko‘ra aqlli roq his qilsin. Kunlardan bir kun u bunga chindan ham ishonib qolib, sizning pinhoniy maqsadingiz borligiga shubhayam qilmaydi.

▲ Taxt vorislari hisoblangan Klavdiy va Lyudovik XIV Rim imperatori bo‘l gunicha, yoshlik paytidan o‘zlarini sodda va go‘l qilib ko‘rsatishgan. Buning asl sababi shundaki, fitnachi amaldorlar va boshqa raqobatchi vorislar taxt uchun kurashda yoshgina bu yigitlarni o‘ldirishdan ham toyishmasdi. Ular shunday anqov bo‘lib ko‘rinishdi va vaqt kelgan zahoti o‘zlarining qanday aqlli ekanligini ko‘rsatib qo‘yishdi. Hech kim ularni taxtga da‘vogarlik qiladi deb o‘ylamagan.

? Aql - aslida yashiringanida foyda beradigan narsa. Boshqalarni o‘zingizdan ustun ko‘rsatib ularga qulaylik berasiz va o‘zingizdan shubha va gumonlarni forig‘ etasiz. Bu orqali boshqalarning diqqat-e’tiborlarini susaytirasiz.

Obraz:

O‘zini o‘lganga solgan kalamush. Hech kim bunday ko‘rimsiz va aqlsiz jonivorning shunday ayyorlik qila olishiga ishonmaydi.

↳ Aqlli ekanligingizni ko‘rsatib qo‘yishni juda ham xohlayotgan bo‘lsangiz buni intelektni ishga solgan holda amalga oshiring. Rahbariyatga buni nozik ishoralar bilan ko‘rsating, lekin hech kim sizni yuqoriga ko‘tarilayotganingizni yaqqol payqamasligi kerak.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

📋 22-qoida #48qoida

Taslim bo‘lishdan foydalan: Zaiflikni qudratga aylantir

🚩 Zaif holingizda hech qachon g‘urur uchun kurashmang. Buning o‘rniga taslim bo‘ling. Taslim bo‘lishingiz o‘zingizni

o'nglab olishingiz, raqibingiz tinkasini quritib, g'azablanishi uchun, shuningdek, uning qudratiga putur yetishini kutishingiz uchun zarur vaqt ni beradi. Unga siz bilan jangga kirishib g'alaba qozonishi uchun imkon bermang – bunga qadar taslim bo'ling. Taslim bo'lishni hukmronlikning quroliga aylantiring.

■ Kuchsizlik - gunoh emas, undan to'g'ri foylana olsak, uni kuchli qurolga aylantirsa bo'ladi. Bu qoida shunday ishlaydi: taslim bo'lish orqali raqibingizni chalg'itasiz, payt poylaysiz, qachonki, raqibning holati zaiflashganda, qaqshatqich zarba berasiz. Agarda kuchsiz holatingizda ham urushga kirmoqchi bo'lsangiz, oxir-oqibat baribir mag'lub bo'lasiz.

Aqli dehqon yonidan o'tayotgan nufuzli janobga ta'zim qiladi va sekingina so'kinib qo'yadi.

Efiop maqoli

Obraz:

Eman. Shamollarga qarama-qarshi turgan eman daraxtining shoxlari birma-bir qarsillab sinadi, o'z tanasini himoya qila

olmay qoladi va ertami-kechmi yoriladi va qurishga mahkum bo'ladi. Egilib turgan eman daraxti esa uzoq yashaydi, tanasi ham yo'g'on, ildizlari ham chuqur, baquvvat bo'ladi.

Kuchsiz bo'lib qolsangiz oldingizda uchta yo'l bo'ladi:

- 1) Jangni davom ettirish ✗
- 2) Qochish ✗
- 3) Taslim bo'lish ✓

Bunday holatda jangni davom ettirib mag'lubiyatga uchraysiz, qochgan bilan esa dushman baribir tutib oladi. Eng yaxshi chora - taslim bo'lish. Bu orqali raqibni xushyorligini kamaytirib, o'zingizni endi zararli emasligingizga ishontirasiz, qulay fursat kelganda esa inkoniyatdan foydalanasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Kashtan daraxti va anjir

#48qoida : (22-qoida)

Bir kishi anjirga osilib olib, shoxlarini qayirib sersuv mevalaridan olib, maza qilib yeya boshladi. Buni ko'rgan kashtan daraxti hayrat bilan shoxlarini chayqab dedi:

- Eh, anjir, sen menga qaraganda ancha-muncha himoyasizsan! Qara, mening bolalarim qanday himoyalangan. Ularni dastlab nozik qatlam himoya qiladi, uning ustini qattiq po'stloq qoplagan. Lekin ustiga-ustak, tabiat bizni o'tkir tikanlar bilan ham siylagan. Shunday ekan, odamning qo'llari bizga yetmaydi, – dedi.

Bu gaplariga javoban anjir xoxolab kului va dedi:

- Odam qanday yaratilganini bilmaysanmi hali? U sening bolalaringni ham tortib olishi mumkin. Buning uchun u qamchi va toshlardan foydalanadi. Hosilingni qoqib olgandan keyin esa ularni oyoq ostida olib tepki qiladi yoki toshlar bilan chaqib, urug'laringni chiqarib oladi. Menga esa, senga bo'lgani kabi, qo'pol munosabatda bo'lmaydi.

Odam meni ehtiyyotkorlik bilan qo'liga oladi.

Leonardo da Vinci
(1452–1519)

@Egamberganov_Shohjahon

Eramizdan avvalgi 473-yilda qadimgi Xitoyning Yuz podshohligi hukmdori Gu Chjan Fuchjoudagi jangda U podshohligi hukmdori tomonidan qaqshatqich mag'lubiyatga uchradi. Gu Chjan qochib yashirinishga harakat qiladi, lekin uning maslahatchisi taslim bo'lib, imkon qadar U podshohligi hukmdorining xizmatiga o'tishga harakat qilishni, uni har tomonlama o'rganib, qasos olishga tayyorgarlik ko'rishni maslahat beradi. Gu Chjan bu maslahatga amal qilib, g'olib hukmdorga butun boyligini topshiradi va uning otxonasida oddiy xizmatchi bo'lib ishlay boshlaydi.

Uch yil davomida u mana shunday hayotga ko'nikadi va nihoyat, uning sadoqatiga ishonch hosil qilgan hukmdor uni o'z uyiga qaytishiga ruxsat beradi. Lekin aslida Chjan bu uch

yil davomida o'zi uchun muhim ma'lumotlarni yig'ib, javob zarbasini berishni rejalashtirgan edi. Qurg'oqchilikka uchraganida U podshohligi zaiflashdi. Shunda Chjan tezda qo'shin to'plab, U podshohligiga bostirib kirdi va g'alabani osonlik bilan qo'lga kiritdi.

@Egamberganov_Shohjahon

23-qoida #48qoida

Kuchlaringni to'pla

 Kuch-qudratingizni saqlang, kuchingizni orttirib bir joyga jamlab boring va shu holatda avaylang. Unchalik chuqr bo'limgan konning biridan ikkinchisiga o'tganingizdan ko'ra, siz boyliklari mo'l bo'lgan birgina chuqr konni ochganingiz ma'qul. Haddan ziyod shiddat bilan boshlangan ish har doim ham so'nishga mahkum. Sizni yuksaltiruvchi kuch-qudrat manbaini izlar ekansiz, uning asosiy kalitini toping, shunday semiz sigirni topingki, u sizni uzoq vaqt sut bilan ta'minlab turadigan bo'lsin.

✿ Kuchlarni bir yerga jamlamaslikning oddiy qonuni bor: nimaiki yorqin porlasa, o'zining imkon doirasidan chiqadi va muqarrar tarzda barbod bo'ladi. Intizomsiz, tarqoq va o'ziga bino qo'yganlar albatta pastga qulaydi.

⌚ Soat mexanizmi. U shunday yaxlit tuzilganki, uning har bir detali ma'lum bir vazifaga ixtisoslashgan. Uning ichki mexanizmini hech kim ko'ra olmaydi. Tashqaridan esa faqat strelkalarni aylanishini tomosha qilish mumkin. Soat kabi bo'ling, energiyangiz bir joyda jam bo'lsin, boshqalar sizni ichingizni ko'ra olmasin.

Eslaysizmi? Muhammad Xorazmshohning Chingizzonga yengilishining asosiy sababi - qo'shinlarini bir joyga jamlamasdan tarqoq holda joylashtirishi edi. Bunday katta qo'shinni bir joyga jamlash - qirolning o'ziga katta xavf keltiradi deb o'ylagan Xorazmshoh. Vaholanki, uning qo'shinlari Chingizzxonnikidan bir necha barobar ko'p bo'lgan.

👉 Barcha e'tiborni bir joyga qaratish orqali xohlagan

niyatingizga yetishishingiz mumkin. Odam bitta narsa haqida o'ylayversa, albatta unga erishish yo'lini topadi.

⦿ Kuchlarni bir yerga jamlashning salbiy tomoni shundaki, bunda dushmaningiz sizni bitta nuqtada ko'radi va sizga tomon qayerga zarba berishi aniq bo'ladi. Kuchsiz raqiblar kuchlilarga zarba berishda bir tomondan emas, aksincha har tomondan hujumga o'tgani ma'qul.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

מסמך 24-qoida #48qoida

Haqiqiy saroy a'yonidek ish tut

⦿ Hamma narsa hukmronlik va siyosiy nizolardan iborat bo'lgan dunyoda haqiqiy saroy a'yoni gullab-yashnaydi. Unozik sha'ma va ishoralarni juda ustalik bilan tushunadi. U sharoitga ko'ra yolg'on gapiradi, taslim bo'ladi va o'zining boshqalar ustidan hukmronligini eng nozik va noaniq

ko‘rinishda isbot qiladi. Saroy qonunlarini o‘rganing va amalda qo‘llang, shunda sizning yuksalishingiz cheksiz bo‘ladi.

Saroy qonunlari:

1. ☺ O‘zingni ko‘z-ko‘z qilma: maqtanish bilan hech narsaga erisha olmaysiz, atrofdagilarning hasadini keltirasiz xolos.
2. Beparvo bo‘l: bir ishni qanday uddalayotganiningni hech kimga ochiq aytma. Og‘ir mehnat qilib erishgan bo‘lsangiz ham uni odamlarga qandaydir g‘ayrioddiy tarzda osonlik bilan bajarganiningizni ko‘rsating. Ular buni qanchalik oson bajarayotganizingni ko‘rib zavq olishsin.
3. ☺ Xushomadning me’yorini bil: har qanday narsaning ham ko‘pi qadrlanmaydi. O‘zingning yutuqlaringni kansitgan holda boshqalarnikini ko‘tarish bilan to‘g‘ridan to‘gri xushomad qilgan hisoblanasiz.
4. ☺ Yodda qolishga harakat qil: Shunday paradoks bor: andishasizlik bilan ko‘zga tashlanmaslik kerak, lekin baribir

odamlarning yodida qolishga harakat qilish lozim. Tashqi ko‘rinishga ahamiyat bering, boshqalardan nima bilandir ajralib turing. Oshirib yubormang!

5. 🌱 Kim bilan ishga kirishganingga qarab muomala uslubing va tilingni o'zgartir: odam mavqeidan qat'iy nazar hammaga birdek muomala qilishi xato sanaladi. Sizdan past mavqedagilar sizni kamtar deb o'ylasa, yuqoridagilar sizni o'zidan past ko'radi va bundan xafa bo'ladi.
  6. 📩 Yomon xabarlarni keltirma: qirol yomon xabar olib kelgan choparning boshini olishni buyuradi. "Ta'sir Psixologiyasi" (11-punktni o'qing) kitobida ham bu haqida gaplashganmiz! Yaxshi xabarlarni birinchilardan bo'lib ayting, yomonlarni aytishni boshqalarga yuklang.
  7. ◇ Xo'jayiningiz atrofida takallufsizlikka yo'l qo'y mang: unga do'stdek muomuala qilmang, unga do'st emas, tobe kerak - bu uning imtiyozi.
  8. ◇ Hech qachon yuqori mavqedagi odamni to'g'ridan-to'g'ri tangid qilmang: tangidni nozik tarzda amalga

oshirishni bilish kerak.

9. Yuqoridagilardan iltifot so'ramang: yuqoridagilardan nimadir iltimos qilganda, ularda buni bajarish yuzasidan aybdorlik hissi paydo bo'ladi. Ular esa buni yoqtirishmaydi. Eng zarur hollardagina iltimos qiling, chegarani biling. Muhimi: boshqalar uchun iltimos qilmang. Do'stlariningiz nomidan ham iltimos qilmang.

10. Hech qanchon tashqi ko'rinish va did borasida hazil qilmang: didi yomonligini eshitgan boshlig'ingiz bunga kulishi mumkin, lekin baribir ich-ichidan ranjiydi

11. Surbet bo'lmang: atrofdagilarning erishgan yutuqlariga xayrixoh bo'lish sizga nisbatan ham shunday munosabatda bo'lishlarini ta'minlaydi. Samiyimiylik bilan qoyil qolish - hozirgacha qadrlanadigan noyob qobiliyat.

12. O'zingizga har tomonlama qaray oling: ko'zgu ajoyib ixtiro, u bo'lmaganda biz o'zimizdagi kamchiliklarni ko'ra olmagan bo'lardik. Atrofdagilardan kpzgu sifatida foydalaning, ular siz siz haqingizda bildirgan fikrni inobatga

oling.

13. ⚡ Hissiyotlaringizni boshqara biling: kerak paytda aktyordek yig'lashni va kulishni eplashingiz, g'azab va hayajonni jilovda ushlab, quvonch va mammuniyatni niqoblashni o'rghanishingiz kerak.
14. 😎 Zamon bilan hamnafas bo'ling: zamondan orqada qolsangiz ham, zamondan oldinda yursangiz ham g'alati ko'rinasiz.
15. Xursandchilik manbai bo'ling: insonlar bemaza va ko'ngilsiz holatlardan doimo qochib yurishadi. Siz bo'Igan joyda xursandchilik bo'lsa, siz haqiqiy magnitga aylanasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Qadimgi Xitoydagi Xan sulolasi hukmdori Chjao (er. avv. 358–333) bir kuni kechqurun to'ygunicha ichib olib, saroy bog'ida uqlab qoldi. Hukmdor tojining qo'riqchisi, ya'ni

asosiy vazifasi hukmdorning bosh kiyimini qo'riqlash bo'lgan saroy soqchisi bog'da yurib, kimxob shohona to'nsiz yotgan hukmdorni ko'rib qoladi. Tojni qo'riqlashi kerak bo'lgan soqchi o'zining chostonini hukmdorning ustiga yopib ketadi.

Uyg'onib o'ziga kelgan Chjao ustidagi chostonni ko'rib yonidagilardan: "Buni kim yopdi?" deb so'raydi. Bu toj qo'riqchisi ekanini bilganidan keyin, Chjao hukmdorning to'ni uchun javobgar bo'lgan soqchini chaqirtiradi va o'z vazifasini bajarmagani uchun jazolaydi, keyin esa toj uchun javobgar bo'lgan soqchini qatl etadi.

@Egamberganov_Shohjahon

Sendan past mavqeda bo'lishsa ham, ba'zida gaplariga qulq solib tur

Uinston Cherchill havaskor-rasmchi edi. Ikkinci jahon urushidan keyin uning kartinalari surat to'plovchilarining kolleksiyalarini bezadi. "Life" va "Time" jurnallari asoschisi, amerikalik nashir Genri Lyus Cherchillning manzara janridagi asarlaridan birini tanlab oldi va Nyu-Yorkdagi kvartirasiga ilib

qo'ydi.

Cherchill Qo'shma Shtatlarda bo'lib turgan paytida Lyusning ofisiga bordi va kartinani ko'rdi. Noshir: "Yaxshi, lekin menimcha, yirik plandagi tasvir uchun nimadir yetishmaydi, masalan, qo'zichoq", dedi. Ertasiga Lyusni hayratda qoldirib, Cherchillning kotibi qo'ng'iroq qildi, unga kartinani, Cherchillni tarib yuborishini aytdi. O'z gaplari bilan Angliyaga qaytarib qo'yganidan ko'shaymon bo'lib, Lyus kotibi vazirni ranjitib ko'rdi. Bir nechta bundan keyin kartina yana Lyusga qaytarildi. Endilikda uni bir ozgina o'zgartirish qilish kerak edi, Lyusga yolg'iz o'tlab yurganini yirik planda tasvirlangan edi.

@Egamberganov_Shohjahon

Vena kongressi doirasida kongress ishtirokchilari muzokaralarga kirisharkan, bu tarixiy voqeani muhrlash uchun Izabeni taklif qilishdi. Musavvir Venaga kelishi bilan uning oldiga Fransiya tomonining asosiy vakili Taleyran keldi. Taleyran asarda

o'zi asosiy o'rinda tasvirlanishi kerakligini musavvirga

tushuntirishga urindi. Bir necha kun o'tganidan keyin Angliya vakili gertsog Vellington musavvir bilan uchrashdi va u ham Taleyranning iltimosiga o'xhash fikrlarini bildirdi. Izabe unga ham va'da berdi.

Ustaxonasiga qaytib, ikkisidan birini tanlash yuzasidan musavvirning boshi qotdi.

Oqibatda, musavvir bu ikki siyosatchining ham ko'nglini qoldirmadi, demakki, Taleyran ham, Vellington ham undan rozi bo'lishdi. Bu san'at asarida siyosatchilar bilan liq to'la katta zal tasvirlangan edi, zalning bir tomonidan gertsog Vellington kirib kelardi, hamma uning kelishiga qarab turardi, demakki, u diqqat markazida edi. Shuningdek, asarning

markazi zal o'rtasida Taleyran o'tirgani tasvirlangan edi.

@Egamberganov_Shohjahon

 25-qoida #48qoida

O'zingni qaytadan bunyod qil

😊 Jamiyat sizga ravo ko‘rgan rolga rozi bo‘l mang. O‘zingizni qaytadan yarating, o‘zingizda boshqalarning e’tiborini tortib, hech qachon zeriktirmaydigan yangicha xususiyatlarni paydo qiling. Qiyofangizni boshqalar belgilab berishiga yo‘l qo‘ygandan ko‘ra, uni o‘zingiz yaratganingiz afzal. O‘zingizning jamoat ishlaringiz va harakatlaringizni teatrlashtiring – sizning hukmronligingiz ortadi, sizning siymongiz esa hayotning o‘zidan-da kengroq va teranroq ko‘rinadi.

◆ Rim hukmdori Yuliy Sezar hukmdorlik va teatrni birgalikda ko‘rgan ilk imperatorlardan biri edi. Uning nutqlari xalqi va askarlarini ruhlantirardi. Notiqlik borasida unga teng keladigani yo‘q edi. Sezarga o‘xshang, auditoriyaga nima yoqyapti, nima yoqmayapti, hech narsani ko‘zdan qochirmang. Davralarda so‘z navbati berilganda, bulbuldek sayrang. Har doim oldi qatordan joy oling va orqa planda qolib ketmang.

👉 Turli xil qiyofaga kirishi mumkin bo‘lgan loyni tasavvur qiling va shunday bo‘lishga erishing. Bu sizga turli

qiyinchiliklarni osonlik bilan yengib o'tishingizga yordam beradi.

 Niqoblariningizni tez-tez almashtirib turing, har bir vaziyatga alohida yondashuvda bo'ling, imkon qadar ko'proq rollarni o'ynang. Olimlar bilan olim, ayyorlar bilan ayyor, xullas, raqibingizga qarab o'zgarishni amalga oshiring, negaki, har bir narsa o'ziga o'xshagan narsalar bilan tez kirishadi. Yo'lingizda uchragan har bir odamni fe'l-atvorini o'rgan va ularga o'xshashga harakat qil. Odamlar o'ziga o'xshagan odamlarni juda ham yoqtiradi. "Ta'sir Psixologiyasi" Robert Chaldini (10-punktni o'qing)

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

 26-qoida #48qoida

Qo'lingni toza tut

? Siz intizom va mehnatsevarlik uchun namuna bo'lishingiz

kerak: sizning qo'lingiz hech qachon xatolar va iflos ishlar bilan bulg'anmagan. O'z ishtirokingizni sezdirmagan holda boshqalardan qurol tarzida foydalanib, shunday gard tushmagan nomingiz va qiyofangizni asrang.

1. O'z xatolaringni yashir, hamma aybni bo'yniga qo'yish uchun biror balogardonni shay holatda tut.

❖ Obro'yimiz va yaxshi nom qozonishimiz bizning odamlarga ma'lum jihatlarimizga qarab emas, pinhon tutgan narsalarimizga qarab belgilanadi.

❖ Bu qoidani hozir juda ko'p qo'llashadi. Hokimiyatning ma'lum bir qatlamida xalqning qattiq noroziligiga uchragan holatlar bo'lsa, tepada o'tirgan amaldorlar qaysidir peshonasi sho'r kichikroq hokim yoki biror sohaga qo'yilgan boshliqni ishdan olishadi. Shu orqali o'zlariningadolatli ekanini isbotlab qo'yishadi. Ular shunchaki oldindan tayyorlab qo'yilgan qurbanlikka so'yiladigan "qo'ylar"dir.

◎ Kechirim so'rash odamlarni qoniqtirmaydi, o'zini oqlash boshqalarni hijolatga soladi, eng yaxshi yo'l - aybni

boshqaga yopishtirish. Bu an'ana qadimdan beri bor.

﴿ Aybni o'zidan qidirishni inson xohlamaydi, umuman o'zi bu narsa inson tabiatiga xos emas. Shuning uchun odamlar aybdor qilingan "qo'y"ni qurbon qilinishini juda ijobiq qabul qilishadi.

💬 O'zingizga qurbon tanlashda ham e'tiborli bo'ling: agar siz tanlagan "qo'y"ingizga nisbatan juda qattiq jazolar qo'llasangiz va bu "qo'y" odamlarni nazarida bechora bo'lib ko'rinsa, hamda unga hammani rahmi kelsa, siz o'z xiylangiz qurboniga aylanasisz.

﴿ Saroyda qirolning o'z ko'z ostiga olib qo'ygan yaqin kishisi - "erkatoyi" bo'ladi. Qirolning obro'siga putur yetadigan holatlarda qirol shu yaqin kishisini qurbon qiladi. Hamma bundan hayron bo'ladi - "qirolimiz shu darajada adolatliki, hattoki o'z erkatoyini ham ayab o'tirmadi" deyishadi. Bu "erkatoy"ga hasad qilib yurgan saroy ichidagilar esa bundan xursand bo'ladi. Bo'ldi, vazifa bajarildi. Qirol endi yangi "erkatoy"ni topishi kerak xolos.

Obraz:

Beozor qo'zichoq. Qurbonlik keltirish kuni ruhoniy qo'zichoqni qurbanlik qilish uchun ibodatxonaga olib keladi, uning boshiga qo'llarini qo'yib, xalqining gunohlarini ana shu begunoh mavjudotga o'tkazishni so'rab iltijo qiladi. Keyin esa odamlar o'z gunohlarini olgan bu qo'zichoqni quvib haydashadi va u ko'zdan yo'qoladi.

¶ Ahmoqlik ahmoqlikning sodir etilganida emas, uni yashira olmaslikda. Hamma ham xato qiladi, ammo uni yashira olganlargina o'z obro'sini saqlab qoladilar.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Chezare Borjia Italiya katta qismida ko'p yillar davomida otasi, Rim Papasi Aleksandr nomidan hukmronlik uchun jang qildi. 1500 yilda u Roman hududini egallahsha muvaffaq bo'ldi. Italiya shimolidagi bu hududda ko'p yillar davomida faqatgina boylik orttirishni ko'zlovchi ochko'z

hukmdorlar qo'l ostida qolgan edi. Hech qanday politsiya yoki tartib-intizom o'rnatuvchi kuchga ega bo'lmagan Romagna davlati butunlay boshboshdoqlik ichida qoldi, bir-biriga adovatda bo'lgan o'g'rilar yoki nizolashib yurgan oilalar butun-butun viloyatlarni boshqaradigan bo'lib qolgan edi. Bu yerda tartib-intizom o'rnatish maqsadida Chezare, Remirro de Orkoni, hukmi qattiq, shafqatsiz odamni shahar bosh komendanti qilib tayinladi. Chezare de Orkoga cheksiz huquq va imtiyozlarni berdi.

Qat'iyat va g'ayrat bilan ishga kirishgan de Orko Romanda beshafqat tartib-intizom o'rnatdi va tez orada barcha qonunbuzarlarni bartaraf qilishga erishdi. Lekin u o'zining bu chiranişlarini haddidan oshirib yubordi va bir-ikki yil o'tganidan keyin mahalliy aholi qo'rqib qolib, undan nafratlana boshladi. 1502 yilda Chezare qat'iy qaror qabul qildi. Dastlab u de Orkoning shafqatsizligi va yovvoyiligini yoqlamasligi haqidagi ovozalarni tarqatdi, keyin 22 dekabrda uning farmoni bilan de Orko Sezen shahri turmasiga tashlandi, keyin esa Rojdestvo kechasidan so'ng uyqudan uyg'onishgan shaharliklar hayratli manzaraning guvohi bo'lishdi: de Orkoning qaytarma qalpoqli yasan-

tusan libosdagi boshsiz tanasi, tug‘ uchiga sanchib qo‘yilgan bosh, jallodning qonli pichog‘i va tanadan judo bo‘lgan bosh yonidagi kunda. Makiavelli bu manzaraga tegishli izohini shunday yakunlaydi: "Bu manzaraning shafqatsizligi odamlarni lol qoldirdi va ular bundan qoniqish hosil qildilar".

@Egamberganov_Shohjahon

📖 26-qoida #48qoida

2. Mushuk panjasidan foydalanishni o‘rgan

🐒🐱 Masalda ayttilishicha, maymun o‘zining do‘siti mushukning panjasи bilan olov ichidagi yong‘oqlarni oladi. U o‘z panjasini kuyishdan asraydi va maqsadiga erishadi.

👉 Siz uchun judayam yaqin bo‘limgan bir odamni tanlang, u sizga yordam berishdan mamnun bo‘ladi. Shunchaki uni rag‘batlantirib turishni unutmasangiz bas.

👺 "Mushuk panjasи" sifatida iloji boricha serjahl odamlarni

tanlashga harakat qiling. Chunki ular tezda olovdek yonib, jangga kirishib ketishadi, shu tariqa siz ulardan o'z maqsadingiz yo'lida qo'lingizni toza tutgan holda foydalanishingiz mumkin.

■ Liderlikning asosi og'ir va tinimsiz mehnatda, ho'kizday ishslashda deb o'ylasangiz xato qilasiz. Liderlar aslida, ijrochilar emas, o'sha ijrochilarни harakatga keltiruvchilardir. O'rningizga bajara olishi mumkin bo'lgan ishni kimgadir qildira olsangiz, ana shunda qo'lingizni toza tutasiz.

■ Shunday holatlar ham bo'ladiki, siz o'zingizni xo'jayiningiz va boshliqlaringizga "mushuk panjası" qilib berishingiz mumkin. Bunda siz boshlig'ingizni u duch keladigan xavfdan bartaraf etish evaziga hurmat qozonasiz, lekin harakatlaringizda to'la samiyimiylik aks etib tursin, shubhaga umuman o'rin qolmasin.

Obraz:

Mushuk panjası.

Changallash uchun qulay uzun tirnoqlari bor. Tirnoqlari esa

yumshoq patlar bilan qoplangan. Olov ichidagi narsani tortib olish, chang solish, qo'lga tushirish oldidan sichqon bilan o'ynashish kabilar uchun "mushuk panjası"dan foydalaning. Albatta, bu bilan mushukni birozgina qiyab qo'yishingiz mumkin, lekin, ko'pincha, u bunday og'riqlarni his qilmaydi.

Iqtibos:

"O'zing uchun zavqli bo'lgan ishlarni o'zing qil, yoqmagan ishlarni esa boshqalarga qildirtir. Birinchisi senga nisbatan xayrixoh nazarning paydo bo'lishiga olib keladi, ikkinchisi esa ko'ngilsizliklarni sendan uzoqlashtiradi. Shunday qilginki, sendan faqatgina ezgulik qolsin, yovuzlik esa – boshqalardan".

Baltazar Grasian

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

27-qoida #48qoida

Ko‘p sonli tarafdorlarni to‘plib, odamlarning ehtiyojlaridan foydalan

❖ Odamlar nimagadir ishonishni istashadi. Ularga yangicha ishonch baxsh eting, ular ergashadigan darajadagi ishonchning obyekti bo‘ling. Mayli, sizning nutqingiz tushunarli, ko‘p narsani va’da qiluvchi bo‘lmasin, lekin zavq-u shavq, g‘ayratni aql-idroku fikran tiniqlikdan baland qo‘ying. Ular uchun yangi holatda qayta tiklangan odamrosimlarni taqdim qiling va ularni sizning nomingizdan qurbanliklar keltirishga da’vat qiling. Odamlarni uyushtiruvchi din va namuna uchun buyuk shaxslarning taqchilligi, sizning yangicha ishonch sistemangiz sizga cheklanmagan hukmronlikni beradi.

❖ Bizni jalb qiladigan narsalar juda ko‘p: yoshlik eleksiri, tez va oson boyib ketish, yangicha texnologiya va ixtiolar, xullas insonlar doimo nimagadir talpinadi. Videolarda nimanidir oson bajarish mumkinligi yozilgan bo‘lsa, darhol uni ochib ko‘ramiz. Inson o‘zi shunaqa, ishonishga juda shoshadi va

o'zi uchun oddiy insonlarni ham dohiy darajasiga ko'tarib yuboradi.

◆ Demak, odamlar ishonishga moyil ekan, o'zingizni ishonch va ehtirom obyektiga aylantiring, shunda odamlar aynan sizning atrofingizda birlashadilar.

◆ Unutmang, odamlar sizdagi o'zgarishlarni sababini tushunishi kerak emas. Ular sizning og'ir mehnatdan charchaganingiz va shunga o'xhash tushkun kayfiyatdagi gaplaringizni eshitishni umuman xohlashmaydi. Ularga jozibali, lekin tushuntirib bo'lmaydigan ilohiy narsalar haqida gapiring. Qaysidir o'zgarishlarning ilohiy sha'malariga ishora qiling. Ular sizni ikki quloqlari bilan jon deb eshitishadi.

owl Firibgarlarning aksariyati olomon yig'iladigan joyda rejalari ko'ngildagidek ish berishini ta'kidlashadi. Olomon yig'ilgan joyga qo'shilganingizdan so'ng, firibgar gapirayotgan gaplariga qarshi fikr o'ylay olmaysiz, chunki butun olomon uni fikrini ma'qullab qarsak chalmoqda. "To'xta, hamma tinglayapti, men ham tinglab ko'ray-chi,

nima bo'lar ekan" degan holda jim turasiz. Vaqt o'tib odam ko'paygani sari, firibgarning gaplaridagi zaif nuqtalarni payqay olmaslik ehtimoli oshadi, siz ham o'sha qo'ylar qatoriga qo'shilib ketasiz. Agarda, firibgar har bir odam bilan alohida suhbat qurganda edi, zaif nuqtalar ko'rinish, uning natijalari pasayib ketgan bo'lardi.

Bu prinsipni "Ta'sir Psixologiyasi" kitobida ham tahlil qilganmiz. (8-punktni o'qing)

👉 Bu yerda faqat bitta firib bor - odamlarning ehtiyojlariga moslashish

- Odamlar xohlaydigan narsa nima?

- Ularga oson bo'ladigan jamiki narsalar: temirni oltinga aylantirish, bir oyda million \$ daromadga chiqish siri, qandaydir bedavo dardga yo'liqqa kishilarni bitta qo'il tekkizish bilan tuzatib yuborish yoki biror damlama orqali yoshlikni qaytarish :)

Obraz:

Magnit.

Ko'zga ko'rinas kuch unga boshqa jismlarni tortib turadi va ular ham magnit qismlari sifatida tortishishda ishtirok etadi va magnitlangan maydonni kengaytiradi. Lekin asosiy magnitni olib tashlasangiz, hammasi buziladi. Odamlarni o'ziga jalb etuvchi va ularni jipslashtiruvchi magnitga – ko'rinas qudratga aylaning. Agar ularni o'z atrofingizda birlashtira olsangiz, hech qanday kuch ularni sizdan ajrata olmaydi.

❖ Xulosa: bitta kishini laqillatishdan ko'ra olomonni laqillatish osonroq, lekin agar olomon sizga bosh ko'targudek bo'lsa, omon qolmasligingiz aniq, shu sababli jomadoningizni safarga shay holatda tuting.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

28-qoida #48qoida

Ishga ikkilanmasdan kirish

 Agar ishning muvaffaqiyatli ketishiga ishonchingiz komil bo'lmasa, uni boshlamang. Sizning gumon va ikkilanishingiz ishni buzib qo'yishi mumkin. Sarosima, dovdirash xavfli: yaxshisi, ishni ishonchliroq boshlagan ma'qul.

Ishonch va qat'iyat to'g'risida psixologik faktlar:

○ Aytayotgan yolg'on gapingizni qanchalik surbetlik va ishonch bilan gapirsangiz, odamlar uni yolg'on ekanligini payqashga qiynalishadi.

? Jur'atsiz odamni oltinchi hissiyot bilan payqab olishadi. Birinchi uchrashuvdayoq qo'rqaqlik qilib chekinishga moyil ekanligingizni ko'rsatib qo'ysangiz, hatto eng beozor odamda ham sizni ustingizdan hukmronlik qilish xohishi paydo bo'ladi.

 Ishonch va pinhoniylit sizga shunday qudrat taqdim etadiki, atrofdagilar sizdan qo'rqb, keyingi zARBANGIZNI

kutishadi. Hammaning e'tibori sizda bo'ladi.

◊ Ishonchsiz bo'lib ishni oxirigacha yetkazmaslik - o'z-o'ziga qabr qazish bilan teng. Ishonchsizlik bilan ish boshlasangiz, mayda qiyinchilikka uchragan taqdiringizda ham oson taslim bo'lishni xohlab qolasiz.

🛡 Ikkilanish darz ketishga olib keladi, ikkilanayotgan paytingizda jasurlik qilish kerak, shunda jasurlik o'sha darz ketgan joyni yopadi.

👑 Biz jasur va qat'iyatli odamlarni yonida bo'lishni xohlaymiz, chunki ulardagi bu hislat boshqalarga ham yuqadi. Olomonning e'tibori har doim jasur odamda, e'tibor kimda bo'lsa, hukmdor o'sha.

Obraz:

Sher va quyon.

Sher aylanib o'tib yoki qochib omon qolishni o'ylamaydi. Uning harakatlari qat'iy. Quyon esa xavfdan qochib qutulmoqchi bo'ladi va hamlaga uchraydi. Sarosima va

qo'rqoqlik tufayli qo'lga tushadi.

 Jasurlikka teskari bo'lgan hissiyot - qo'rqoqlikni ham o'z foydangiz uchun ishlatingiz mumkin. Qo'y terisiga kirib olib o'zingizni qo'ydek qo'rqoq va beozor qilib ko'rsatasiz va dushmanlaringiz sizni e'tiborga olishmagan paytda qo'qqisdan hujum qilasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

 29-qoida #48qoida

Hammasini to'la-to'kis rejalashtir

 Kelajakda ro'y beradigan ko'ngilsizliklarga tayyor bo'lish uchun rejalashtirish muhim omil hisoblanadi. Muvaffaqiyat qozonishingizga qattiq ishonayotgan bo'lsangiz-da, mag'lubiyat to'g'risida ham o'ylab qo'yishingiz kerak. Chunki his-tuyg'ularga berilgan holda sodir etiladigan

harakatlar oxir-oqibat maqsaddan chetlatishishga olib keladi. Har doim ikkinchi (zahira) rejangiz bo'lsin.

🐢 Hammasi oddiy: o'z rejangni miridan sirigacha puxta tuzib chiqasan, ko'ngilsizliklarni ko'zdan qochirmagan holda ularni bartaraf etasan, o'zingga tegishli shon-shuhratga hech kimni yaqinlashtirmaysan, maqsadingga erishgach, toshbaqaga o'xshab boshingni tosh kosaga kiritib olasan.

Inson harakatiga xos bo'lgan xatolarning aksariyati ularni kelajakda kutayotgan xatarlardan ko'ra hozirgi paytdagi xavfdan ko'proq qo'rqlislari bilan bog'liq.

Obraz:

Olimp ma'budlari.

Bulutlar osha odamlarning ishlariga boqib, oxir-oqibat fofia va baxtsizliklarni keltiruvchi barcha mayda harakatu xomxayollarni ko'ra olishadi. Va ma'budlar bizning kelajakni ko'rishdagi uquvsizligimizdan va o'zimizni o'zimiz aldatishimizdan kulishadi.

🌟 To'g'ri, siz aytishingiz mumkin: "vaziyatga qarab

moslashish kerak, hech qanday reja yordam bermaydi."

◎ Vaziyatga moslapping, lekin faqat undan oldin qo'lingizda reja bo'lsin.

Formula: Reja + Moslashish = Ehtimoliy g'alaba ↑

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Ikki qurbaqa

#48qoida : (29-qoida)

Bir hovuzda ikki qurbaqa yashardi. Yozning jaziramasida hovuz qurib qoldi; qurbaqalar bu yerni tark etib, birgalikda yashash uchun yangi maskan qidirishga tushishdi. Yo'lda ular yuzasi suv bilan limmo-lim bo'lgan bir chuqr quduqqa duch kelishdi. Quduqni ko'rib qurbaqalardan biri dugonasiga qarab: "Kel, shu yerda yashashga qolamiz, bu quduq bizga boshpana bo'ladi", dedi. Ikkinchisi esa

shubhalanib: "Tasavvur qilib ko'r, agar bu yerdagi suv ham qurib qolsa, shunchalik chuqurlikdan chiqa olamizmi?" dedi.

Oqibatini o'ylab ko'rmagan holda hech bir ishga kirishma.

Ezop, "Masallar", er. avv. VI asr

@Egamberganov_Shohjahon

30-qoida #48qoida

Muvaffaqiyatga erishayotganingda intilishlaringni oshkor qilma

* Harakatlaringiz tabiiy va yengil bo'lishi hukmronlikga erishishda katta ahamiyat kasb etadi. Chiranishlaringiz, mashaqqat va qiyinchiliklaringizni hech kimga ko'rsatmang. Hamma sizni osonlik bilan o'z ishlaringizni yakunlashingizni ko'rib hayron qolsin. Qiyinchilik bilan uddalagan ishlaringizni ham go'yoki qandaydir ilohiy kuch bilan hal qilayotgandek ko'rining. Xuddi bundan-da ortiqroq natijalarga erishishingiz mumkindek taassurot uyg'oting.

❓ Fokuschilarни билазизми? Улар бир неча дақиқалик саҳна чиқишилари учун ҳафта, ойлаб тайюргарлик ко'рishади. Омма олдига чиқишингиздан олдин бетиним меҳнат ва чексиз дараяда масхъ қилишиңиз лозим. Агар улар фокуслари сирини айтиса, hech kim уларга қайтиб е'tibor bermaydi.

👉 Xotirjamligingiz va ishonchingizga asos bo'lgan sabablarni hech qachon odamlarga sezdirmang. Sezdirib qo'ysangiz бoshqa har qanday одам ham kuch sarflab buni qilish mumkin ekan, deb o'ylaydi. Keyinchalik esa odamlar sizni hozirgi hurmat-ehtiromga noloyiq deb o'ylaydilar. Axir, bu ishni boshqalar ham qila oladi, agar harakat qilishsa :)

🌐 Shuning учун фақат натижангиз ко'rinsa bo'ldi, бoshqa hech qanday izohning va tushuntirishning hojati yo'q. Shunda odamlarning o'zlari sizni ilohiy darajaga olib чиқиб qo'yishadi.

Образ:

Poyga otı.

Uning yaqinida biz chavandozning besarangjomligiga, otning juda og‘ir olib chiqarilayotgan nafasigacha bilib olishimiz mumkin. Lekin uzoqdan qarasak, ot xuddi nafosat va yengillikning timsoli sifatida uchib ketayotganga o‘xshab ko‘rinadi. Atrofdagilar bilan o‘zingizning orangizda masofa saqlang, ularni o‘zingizdan uzoqroqda tuting, shunda ular sizning mutlaqo erkin ekaningizni bilishadi.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

31-qoida #48qoida

Hamma variantlarni nazorat qil: boshqalar sen tarqatgan kartalar bilan o‘ynashsin

? Eng maqbul aldov go‘yoki tanlov imkonini boshqa odamga berib qo‘ygandek ko‘rinishingiz: qurbaningiz tanlovdagi erkinlikni his qilish orqali aldanadi, aslida esa bu erkinlik

shunchaki ko'zni shamg' alat qiluvchi holat. Nimaniki tanlashmasin, siz yutib chiqadigan vaziyatni hosil qilib ularga tanlov imkonini bering. Aksariyat vaqtida ikkitadan birini tanlashga ularni majbur qiling, faqat sizning maqsadingizga xizmat qiladiganini emas.

□ Biz ko'pincha A va B orasidagi farqni ko'ramiz, lekin alifbodagi boshqa harflar e'tiborimizdan chetda qoladi.

☞ Tanlov imkonining ko'pligi bizni chalg'itadi, shuning uchun o'tib ketgan imkoniyatlar haqida ko'p ham qayg'urmasdan unutib yuboramiz. Imkoniyatlarning cheklanishi bizni ovutadi, xolos.

✗ Tanlov erkinligini buzish hollariga bolalik paytimizdan guvoh bo'lishni boshlaganmiz: Velosiped yoki telefon, muzqaymoq yoki sok, chevrolet yoki chevrolet...:)

Bozordagi A tovar ham B tovar ham bir kompaniyaga tegishli bo'lsa va odamlar erkin tanlov asosida A yoki B ni tanlashi bu - Erkinlik emas! Bu aldov.

◆ Ikkilanib turgan sheringizga oxiri yomon oqibatga olib

boradigan tanlovlarni aytib bering va yagona yaxshi tanlovni ham qo'shib qo'ying. U siz aytgan ijobiy tanlovni tanlashi aniq. Bu tanlovni tanlashini siz xohlagan edingiz. Bu qoidada bosim o'tkazish muhim.

"Odam o'z istagiga va tanloviga ko'ra orttirgan iztirob-u qiyonoqlar boshqalar yetkazgan qiyinchiliklarga nisbatan taqqoslab bo'lmas tarzda og'riqsiz kechadi".

Nikkolo Makiavelli

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Variantlarning to'g'ri berilishi.

#48qoida : (31-qoida)

Bu Genri Kissinjerning sevimli uslubi edi. Prezident Richard Nikson davrida Davlat kotibi bo'lgan Kissinjer o'zini prezidentdan ko'ra

ko‘proq axborot-ma’lumotlarga ega deb hisoblardi va aksariyat hollarda aynan o‘zi to‘g‘ri xulosa chiqara olishiga ishonardi. Lekin davlat ishlarini o‘zi mustaqil hal qilib ko‘rsin-chi, bu o‘zining beqarorligi bilan mashhur bo‘lgan prezidentning izzat-nafsiга tegib, jahlini chiqarishi mumkin edi. Shu sababli masalaning yechimi sifatida bir necha variantlarni prezidentga bildirardi. Lekin shunday qillardiki, o‘ziga maqbul variant boshqalardan o‘zining afzalligini ko‘rsatib turardi.

Har safar prezident uning bu tuzog‘iga tushardi va har safar Kissinjer undagan tomonga yurayotganiga shubha qilmay o‘sha variantni tanlardi. Bu hukmron odamning beqarorligi borasidagi eng foydali o‘yin edi.

@Egamberganov_Shohjahon

Yolg‘onchi

#48qoida : (31-qoida)

Qadimda Armanistonda qiziquvchan podshoh yashagan

ekan. Kunlarning birida u xalq orasida eng mohir yolg'onchini topishga qaror qiladi: kim podshohni yolg'oniga ishontira olsa, oltindan yasalgan olmani oladi.

Mamlakatning turli burchaklaridan yolg'onchilar yig'iladi, lekin podshoh ularning barchasini ilgari eshitgan bo'lib, hech biriga ishonmaydi. Nihoyat, bir qashshoq odam qo'lida bo'sh ko'za bilan kelib, podshoh undan bir ko'za oltin qarz olganini aytadi.

Podshoh: "Bu yolg'on!" — deydi.

Qashshoq: "Unday bo'lsa, menga oltin olmani ber!"

Podshoh gapini tuzatishga harakat qiladi: "Yo'q, sen yolg'onchi emassan."

Qashshoq kulib: "Agar yolg'onchi bo'lmasam, unda qarzimni qaytar!" — deydi.

Podshoh vaziyatdan chiqib bo'lmasligini tushunib, kuladi va oltin olmani unga topshiradi.

Podshohga tanlov berdi. Lekin nimani tanlamasin, baribir qashshoq odam yutadi.

@Egamberganov_Shohjahon

32-qoida #48qoida

Insonga xos jimjimador xavasu xomxayollardan foydalan

﴿ Haqiqat tez-tez ko‘zga ko‘rinmay qoladi, demak, u nigohlardan xoli va juda ham chiroyli emas. Agar g‘azabga to‘igan odamning portlashiga tayyor bo‘lmasangiz, hech qachon haqiqat va asliyatga murojaat qilmang. ﴾

 Hayot shu darajada shafqatsiz va qayg‘ulikiki, odamlar o‘zlari ovunib turgan go‘zal xayolot tufayli go‘yo sahro o‘rnida bo‘ston yaratishadi. Olomonning xomxayollarini boshqarish – buyuk hukmronlik.

Eng be'mani g'oya ortidan ergashtirib, unga odamlarni ishontirish mumkin, buning uchun faqat buni ularga foydali ko'rinishda taqdim etishda mahoratli bo'lish kifoya.

David Yum (1711-1776)

###

● Asl voqelik: o'zgarishlar betinim mehnat va sabr-toqat talab qiladi, sekin va bosqichmabosqich ro'y beradi.

○ Fantaziya: o'zgarishlar tez ro'y beradi, mehnatning o'rnini omad egallaydi, birgina urinish bilan barchasiga erishish mumkin.

❖ Odamlarga birdaniga erishib bo'ladigan muvaffaqiyat borligini ayting - hamma siz tomon talpinadi.

Asl voqelikni aytsangiz hech kim gapingizga quloq solmaydi.

###

Hukmronlik keltiruvchi fantaziya oxirigacha amalga tatbiq etilmay, qo'l yetmas bo'lib qolishi kerak.

💬 Fantaziyalarga oid o'yinda muvaffaqiyatning asosiy garovi - oraliq masofani saqlash. O'ylagan fantaziyangizni aniq tasvirlamang, u ro'yo kabi bo'lishi kerak, odamlar unga uzoqdan maftun bo'lishi, lekin yaqinlashganda esa bo'shliqni ko'rishi kerak.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

"Sehrli eleksir bilan davolayman"

#48qoida : (32-qoida)

XVI asrda tibbiyotdan butunlay bexabar bo'lgan nemis tabibi Leongard Turnaysser qanday qilib Brandenburg kurfyursti (kurfyurst - qadimgi Germaniyada imperator saylash huquqiga ega bo'lgan davlatmand knyaz) saroyi

shifokori bo'lgan?

Jarrohlik amallari, davolovchi zuluklar, badbo'y surg'ilar (ya'ni o'sha davr tabobatiga xos bo'lgan vositalar) o'rniga Turnaysser yoqimli hidli eliksirlarni taklif qilib, tezda sog'ayib ketishni va'da qildi. Hashamatli saroy a'yonlari, ayniqsa, uning juda ham qimmatbaho bo'lgan "oltin ichimligi"ga qiziqib qolishgandi.

Agar kasallik belgilari tushunarsiz bo'lsa, Turnaysser goroskopga murojaat qilib, tumorlar yozib berardi. Kim ham bunday fantaziyaga – og'riq va azobning o'rniga kelgan xotirjamlikka qarshi bo'lardi, deysiz.

@Egamberganov_Shohjahon

"E'tiborli fikr: "Yolg'onda maftunkorlik, joziba bor, yolg'on – bu fantaziya darajasigacha mukammallahsgan uydirma. Uni mistik libos bilan o'rab qo'yish mumkin. Haqiqat – sovuq, hushyor va noqulay faktlardan iborat, ularni qabul qilish unchalik oson bo'lmaydi. Dunyo nafratga eng munosib odam – romantika butunlay yot bo'lgan, doim haqiqatni aytadigan odamdir... Men uchun doim haqiqatni aytishdan

ko‘ra romantik bo‘lish qiziqarli va foydalidir.”

Sariq Kichkintoy Jozef Veyl (1875-1976)”

@Egamberganov_Shohjahon

33-qoida #48qoida

Har bir kishining ojiz tomonini bil

❖ Har kimning ham ojizligi, mustahkam deb bilgan qal'asining o'pirilgan joyi bo'ladi. Bunday ojizlik – ishonchsizlik, his-tuyg'ularni nazorat qila olmaslik yoki qandaydir istak-xohish, yoxud uning shodligiga sabab bo'luvchi mayda sir-sinoatlar ham bo'lishi mumkin. Nima bo'lmasin, siz bu ojizlikni topib, uni iskanjaga olish quroliga aylantiring va o'z foydangiz yo'lida ishlating.

❑ Boshqalarning ojiz tomonlarini bilishning usullari:

1) Kundalik so'zlashuvlar ko‘p ma'lumotlarni o'zida mujassam qilgan sochma ma'lumotlar hisoblanadi. Agar

gap-so'zlarni diqqat bilan joy-joyiga qo'yib chiqsangiz istagan narsangizni topasiz.

2) Suhbatga juda ham qiziqayotgandek tasavvur hosil qiling va xuddi o'z siringizni ochib berayotgandek ko'rining. (Siz ochayotgan narsa sir emas, aslida). Bu xuddi shunday javob munosabatini keltirib chiqaradi.

3) Mayda detallarga ahamiyat bering: u qaysi kiyimni yoqtiradi, ofitsiantga qay tariqa choy-chaqa beradi, kino janrlari va hokazo. Detalni topgan zahotingiz, unga aynan shu narsani berishga harakat qiling. Sevilishni xohlayman, dedimi? Iltifotlarga ko'mib tashlang.

4) Biror insonning yaqiniga aylanib olish uchun to'g'ridan-to'g'ri unga qarab intilmasdan, uning eng yaqin insoni (xotini, qarindoshi, farzandi, ota-onasi) ishonchiga kirishga harakat qilish to'g'ri bo'ladi. Chunki zaif nuqtalar yaqin kishilardan topilishi ehtimoli bor.

? Mustaqil qaror chiqarolmaydigan go'dak bilan ish olib borishda uning ojizliklaridan foydalansa bo'ladi: imkon

qadar uni qaltis, tavakkalli ishlarga undang. Shunda u sizni timsolingizda qat'iyatli, biror korxol ro'y berib qolganda ortiga berkinish mumkin bo'Igan odamni ko'radi, sizga bo'Igan bog'liqligi yanada mustahkamlanadi.

♂ Kuchli qo'rquvdagi odamni qo'Iga olish uchun siz jasorat ko'rsatishingiz kerak. Umuman olganda, odamlarning ojizligi qay o'rinda bo'lsa, siz shu o'rinda vaziyatni o'z qo'lingizda olishga harakat qiling.

♀ Jamiyatda tan olinish, o'zini ahamiyatli hisoblash, isbotlash kabi insoniy ehtiyojlar - aslida juda ustalik bilan foydalanish mumkin bo'Igan ojizlik hisoblanadi. Sizdan talab qilinadigani esa - shularni topish va o'sha odamga berish.

⚠ Bu ojizlikni topishning eng oson yo'li - "Odamni nima harakatga keltiradi?" degan savolga javob berishdir. Ularni harakatga keltiruvchi kuchni toping. Ba'zilar uchun bu shon-shuhrat, bazilar uchun bu xudbinlik - o'z manfaatini ko'zlashni bildiradi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

34-qoida #48qoida

Viqor bilan muomalaga kirish: O'zingni qiroldek tut, shunda qiroldek qabul qilinasan

○ Siz o'zingizni qanday ko'rsatsangiz, ko'pincha, atrofdagilar siz bilan xuddi shunga mos tarzda muomala qiladi. Juda uzoq muddat o'zingizni beadab va madaniyatsiz qilib ko'rsatib, albatta, hurmat-izzatga sazovor bo'lmaysiz. Axir qirol, avvalo, o'zini hurmat qiladi va atrofdagilarda ham xuddi shu his-tuyg'uni uyg'otadi. O'zingizni ishonchli, viqorli tutish orqali siz toj kiyish, siz uchun, avvalo, burch ekanini namoyon etasiz.

❖ Kam so'rash bilan siz xuddi shuncha olasiz, xolos. Ko'p so'rang - bu bilan siz o'zingizni qay darajada yuqorida ekanligingizni ko'rsatib qo'yasiz. Sizga rad javobini bergenlar ham sizni qanchalik o'ziga ishongan ekanligingizni payqashadi.

Obraz:

Toj. Uni boshingizga kiying va u sizni qomatingizni mag'rur tutishga o'rgatadi – sizda sokin obro' paydo bo'ladi, sizdan nur taralaydi. Hech qachon ikkilanayotganingizni sezdirmang, ulug'vorlikni yo'qotmang, aks holda boshingizdagи toj tushib ketadi. U yanada munosibroq boshga qo'nadi. Toj kiyish marosimiga taklif qilishlarini kutmang. Dunyoning eng ulug' imperatorlari tojni o'zлari kiyishgan.

⚠ Lekin unutmang, o'zini viqor bilan tutib olib oyog'ingiz yerdan uzilgudek bo'lsa, ya'ni martabangizdan foydalanib boshqalarni tahqirlasangiz tez orada tayyor o'ljaga aylanib qolasiz.

◊ Boshqalar ko'ziga kim bo'lib ko'rinishni o'zingiz hal qiling.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Toj strategiyasi

#48qoida : (34-qoida)

💬 Bolalar qanday beg'ubor va quvnoq bo'lishadi. Ular o'zi qiziqqan narsasini hech uyalmasdan so'rab bilib olishni xohlashadi. Hamma narsani sinab ko'rgisi keladi. Kattalar ham zavq bilan ularga so'raganlarini berishadi. Bolalikda chegaralar yo'q - xohlagan kasbni osongina orzu qilishadi.

🏡 Ulg'ayganda-chi? Borgan sari o'zimizni ma'lum chegaralar bilan o'rashni boshlaymiz. Yoshimiz kattalashgani sari turli muammolar, qoqilishlarga duch kelgan holda o'zimiz toraytirgan chegaralar bilan murosa qilib qo'yaqolamiz. Katta bo'lib hayotdan juda kam narsa talab qiladigan bo'lib qolamiz.

♠ Qamrovdagi sun'iy cheklanishlarni bartaraf qilish uchun bizga "toj" strategiyasi yordam beradi.

"Toj" strategiyasida quyidagilarga amal qilish maqsadga

muvofiq:

- Ongli ravishda sun'iy chegaralarga qarama-qarshi yo'nalishda harakat qilish;
  - ❑ Omadsizliklarning ahamiyatini imkon qadar yo'qqa chiqarish va ko'ngilsizliklarga e'tibor bermaslik;
  - ❑ O'zini eng yaxshi narsalarga munosibligiga ishonish.
- ❗ Agar biz buyuk ishlarga qodir ekanligimizga ishonsak, o'zimizdan xuddi tojdan taralayotgan nurga o'xhash yog'du taratamiz. Tashqi olam bizni shunday qiyofada ko'radi va bizni juda ko'p ishlarga qodir deb o'ylaydi. Chunki biz o'zimizga ishonganmiz, bu behudaga bo'lmasa kerak?

↔ Tengsizlik oddiy. O'zingizga bo'lgan ishonch ichkaridagi ishonchsizlikdan katta bo'lishi kerak:

(o'ziga ishonch) > (ichki ishonchsizlik)

@Egamberganov_Shohjahon

35-qoida #48qoida

Vaqtni boshqarish san'atini egalla

 ♀ Hech qachon shoshilayotganingizni ko'rsatmang. Sho'shilish vaqtni to'g'ri taqsimlay olmaslik, o'zingizni boshqara olmasligingizni bildirib qo'yadi. Xuddi oxir-oqibat hammasi sizga o'z-o'zidan keladigandek hamisha xotirjam ko'rinishga harakat qiling.

 Eng qulay vaqtni topishni, sizni hukmronlik sari eltuvchi vaqt ruhiyatini, yo'nalishini ilg'ashni o'rganing. Hali vaqt kelmagan bo'lsa, o'zingizni chetga olib qolishni, vaqt kelganida jon-jahtingiz bilan kurashishni o'rganing.

 Hamma vaqt ham muvaffaqiyat mantiqiy xulosalarga bog'liq bo'lmaydi.

Muvaffaqiyat - qaysidir harakatni qaysidir vaqtida sodir etishni to'g'ri aniqlay olishdir.

Vaqt bilan bog'liq ayrim kichik qoidalar:

♨ Shoshqaloqlik bilan marragacha birinchi yetib kelishingiz mumkin, ammo yo'lida nimadir qimmatli narsangizni tushirib qoldirishingiz aniq. Shoshqaloqlar oldinni ko'ra olishdan mahrum bo'lishadi.

⊗ Odamlarni kutib turishga majburlash - tig'iz vaqtni hosil qiluvchi ajoyib usul, bu albatta, buni sezib qolishguniga qadar amal qiladi. Ko'zboylog'ichlar o'zlarining qo'il harakatlarini sekinlashtirish bilan odamlarni hayajonda ushlab turadi. Ular vaqtni cho'zishadi, lekin shlyapadan chiqqan quyon odamlarning ko'zida bir lahzada paydo bo'lib qolgandek ko'rindi.

Hikoya qanchalik sekin aytilsa, u shunchalik qisqa bo'lib tuyuladi

Rober-Uden

ଓ Asta-sekin bir maromda bajarayotgan ishingiz tomoshabinlarga qiziqarli bo'lib tuyuladi va ular sizning

maromingizga beixtiyor bo'ysunishadi.

⌚ Odamlarni shoshiltirish orqali esa ularni xatoga yo'l qo'ydirish mumkin: asosiy voqeа yaqin orada sodir bo'lishini aytинг, voqeaning qachon sodir bo'lishini o'zingiz belgilang va shu orqali ularning ustidan boshqaruvni qo'lga оling.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Forel va tanga baliq

Temza daryosi sohilida turgan baliqchi qarmog'inинг uchiga xo'rak sifatida mayda pashshalarni joylab suvgaga tashladi. U qarmog'idagi xo'rakni shunday ustomonlik bilan qo'ygan ediki, tezda uning atrofida yoshgina gulmo'h rangli mitti baliqcha aylanib, har-har zamonda tortqilab o'ynay boshladi.

Lekin shu atrofda suzib yurgan baliqchaning onasi buni ko'rib qoldi va:

— O'g'lim, hech qachon, — dedi u, qaysidir xavfning daragi mavjud bo'lgan paytda shoshqaloqlikka yo'l qo'ymaslik kerak. O'zingni dahshatli oqibatlar ixtiyoriga tashlab qo'yishdan ko'ra, fursat borida kuzatish, har tomonlama o'ylab olish uchun vaqtingni ayama.

Pashsha ko'rinishida senga chiroyli ko'rsatilayotgan narsa aslida pashsha emasdir, sen buni bilmaysan-ku. Sen jimgina kuzatib tur, bu bilan hech narsa yo'qotmaysan. Buning rostdan ham pashsha ekanini boshqa birov tekshirib ko'rsin.

Onasi so'zini tugatishi bilan boshqa begona bir baliq qarmoqqa ilindi.

@Egamberganov_Shohjahon

Odamlarni shoshiltirish orqali nimalarga erishish mumkin?

Mana sizga misollar:

1. San'at asarlari bilan savdo qiluvchi taniqli savdogar Jozef Dyuvin Jon D. Rokfeller kabi ikkilanuvchi mijozlarni o'sha kartinani yanada badavlatroq mijoz sotib olib chet elga olib ketishi mumkinligini aytib shoshiltirishi yaxshi natija berishini bilardi. Shunday qilsa, bu kartina belgilangan muddatga qolmay sotilib ketardi.
2. Freyd o'zi uzoq vaqt psixanaliz bilan shug'ullangan bemorlarning aksariyati uchun davolashni tugatish uchun qat'iy muddat belgilashi mumkinligiga ishonch hosil qildi. O'zi belgilagan o'sha vaqt kelganida, qarabsizki bemorlar ajablanarli tarzda o'zlarini yaxshi his qilardi. Fransiyalik mashhur psixanalitik
3. Jak Lakan Freydning uslubini bir variantini qo'llab ko'rdi: u ba'zan belgilangan vaqtdan o'n daqiqa ilgari o'z seanslarini yakunlardi. Bu holat keyinchalik bir necha marta takrorlangach, mijoz vaqtdan imkon qadar unumliroq foydalanish kerakligini tushunar va behuda valaqlashdan o'zini tiyadigan bo'lardi.

 Ko'rib turganingizdek, qat'iy belgilangan vaqt foydali vosita. Qat'iyatsizlikni unuting, odamlarni fikrlashga va qaror qabul qilishga majburlang. Ularni o'z maromingizga bo'ysundiring, o'zlariga mos keluvchi o'yinni olib borishga yo'l bermang. Hech qachon ular uchun vaqt bermang.

@Egamberganov_Shohjahon

36-qoida #48qoida

Erishib bo'lmaydigan narsani mensima — e'tiborsizlik eng yaxshi qasosdir.

 Mayda-chuydaga muammo sifatida qarab, siz unga mavjudlik va kuch-qudratni ato etasiz. Dushmanga qanchalik ko'p e'tibor qaratsangiz, u shunchalik kuchli bo'lib boraveradi va arzimas xato ham uni to'g'rilashga kelganda kattalashib ketgani bilinadi. Ba'zan hammasini o'z holicha qoldirgan ma'qul.

- ◆ Agar siz istagan va egallashingiz mumkin bo'lmagan narsa bo'lsa, unga nisbatan mensimaslik bilan munosabatda bo'ling. Qanchalik kam qiziqishni namoyon etsangiz, o'zingiz shunchalik qo'l yetmas bo'lib tuyulasiz.
- ?] Xira pashshaga e'tibor qilmang. Raqibingizdan shu tariqa balandda ekanligingizni namoyon etasiz, uning sizga qarshilik ko'rsatishini eng ojiz nuqtagacha tushirib qo'yasiz. Chunki ularning jamiki hamla va hujumlari sizning e'tiboringizga qaratilgan, ularni mensimasangiz qay darajada g'azablanishlarini o'z ko'zingiz bilan ko'rasiz.

Obraz: ❤️?

Jarohat, yara. Kichik bo'lsa-da og'riydi va achishtiradi. Siz unga turli-tuman malhamlarni bosasiz, shikoyat qilasiz, qashlaysiz va yulasiz. Aslida esa bor-yo'g'i uni yulmaslik, o'z holiga qo'yish kerak, xolos – mavridi bilan u tuzaladi va iziyam qolmaydi.

♠ Mensimaslik kuziridan aniq va ehtiyyotkorlik bilan

foydalanish kerak: ayrim hollarda muammolarga pisand qilmasdan qarash uning kattalashib ketishiga sabab bo'ladi.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Kunlardan bir kuni Chesterton o'zining iqtisodiy qarashlari tufayli matbuotda Bernard Shou tomonidan tanqidga uchraganida, do'stlari sabrsizlik bilan uning bu hujumga nisbatan javob tariqasidagi harakatini kutishdi – lekin bunday javob bo'lmadi. Tarixchi Bellok unga munosib javob qaytarmaganini ta'na qildi. "Qimmatli Bellok, – dedi unga Chesterton, – men javob qaytardim. Shoudek zukko odam uchun sukunatning o'zi eng qaqshatqich zarba bo'ladi."

@Egamberganov_Shohjahon

Maymun ikki siqim no'xat olib kelayotgan edi. Kutilmaganda no'xatlardan biri tushib ketdi; maymun uni olish uchun egilganda, yigirma beshta no'xat to'kildi. U to'kilgan no'xatlarni olmoqchi bo'lganida hamma no'xatlar sochilib

ketdi. Shunda u jahl qilib, hamma no'xatlarni to'zg'itib yubordi.

Mayda-chuydalarga juda qattiq e'tibor beraversangiz ular siz uchun ulkan muammoga aylanadi.

@Egamberganov_Shohjahon

Bir havoyi odam o'z soyasini tutmoqchi bo'ldi; u soyasi tomon yursa, soyasi uzoqlashdi; qadamini tezlatsa, u ham tezlashdi; odam, nihoyat, yugurishga tushdi, qarasa, soya ham yugurishga tushdi. Mana, nihoyat, u ortiga o'girildi, soya esa unga ergashishga tushdi...

Ivan Krilov

Ba'zida hammasini o'z holiga tashlab qo'yish kerak.

@Egamberganov_Shohjahon

 37-qoida #48qoida

Unutilmas manzara yarat

🏛️ Yorqin obrazlilik va ramziy ma'nolarga to'la xattiharakatlar hukmronlik aurasini tashkil qiladi – ular har qanday insonni zabit etadi. Shuning uchun atrofdagilarga ishtirokingizni bo'rtiruvchi maftunkor, ravshan va nurli ramzlarga to'la spektakl namoyish qiling.

🎙️ So'zlar orqali boshqalarga ta'sir o'tkazish yaxshi natija berishi mumkin, ba'zan esa bu aks ta'sir ham keltirib chiqaradi. Lekin o'z ko'zi bilan ko'rgani odamga boshqacha ta'sir qiladi - so'zlarga xos chalkashliklar bo'lmaydi. Xuddi musiqa singari qandaydir ilohiylikni sezadi, chunki musiqa tinglayotib shunga o'xshash hislarni his qilamiz.

👤 ♂ Yaxshi va hashamatli kiyingham kishilar haqida odamlar ularni tinglamasdan turib ham ularga ijobjiy sifatlar berishadi. Chunki vizual sezgi bizga eshitganimizdan ko'ra kuchliroq ta'sir qiladi. (Chiroyli tashqi ko'rinishning jamiyatdagi ahamiyati haqidagi qarashlar "Ta'sir Psixologiyasi" kitobida ham bor.)

☒ Inson eng ko‘p ma’lumotlarni ko‘zlari orqali qabul qilar ekan. Agar sotmoqchi bo‘lgan narsangizni "Oltin" deb nomlasangiz, uni oltin harflar bilan chop eting.

☒ Tarixda qirolichalar o‘zlarining qirolga bo‘lgan ta’sirini saqlab qolish maqsadida (qirollar xotinboz bo‘lishadi-ku) o‘zini turli ma’budalar va ilohlarga tenglashtirishga urinishgan. Kleopatra, Diana de Puate kabi malikalar shuning uchun ham jozibali ko‘rinishga erishganlar, vaholanki, ular ham oddiy odam edi.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

☒ 38-qoida #48qoida

Istaganingni o‘yla, lekin hamma kabi harakat qil

☒ Agar vaqtadan ilgarilab ketganingizni namoyon qilishni istasangiz va ajoyib g‘oyalar, noodatiy usullaringiz bilan

maqtanib, o'zingiz yashayotgan davrga zid harakat qilsangiz, odamlar siz haqingizda e'tibor qozonishga harakat qilayapti, o'zini katta tutib, boshqalarga past nazar bilan qarayapti, deb o'ylashadi.

■ Odamlar o'zlarini past nazarga munosib ko'rganingiz va o'zingizni olivjanob qilib ko'rsatganingiz uchun sizni jazolashning yo'lini topishadi.

♻ Shuning uchun eng maqbul va xavfsiz yo'l - ularga aralashib, hamma kabi bo'lmoxdir.

☞ O'zingizga xosligingizni esa faqatgina sabr-toqatli do'stlarga va g'oyalaringiz shubhasiz tarzda ma'qul bo'luvchi odamlargagina ayon qilishingiz mumkin.

■ Yahudiylar bu qoidani qanday qo'llashni bilishar edi. Ular ko'p mamlakatlarda og'ir sharoitlarda yashashgan bo'lsa-da, o'sha mamlakatning dini va an'analarini o'zlariga qabul qilib turishgan, lekin ular yolg'iz qolganda yashirincha o'zlarining dinini davom ettirishgan.

 Sovet davrida ham amaldagi qonunchilikni yoqlamaydigan yozuvchilar garchi shu qonunga bo'ysunib yashashsada, o'zlarining she'r va masallarida hayvonlar obrazi orqali noroziliklarini piching aralash bildirishgan.

Ancha vaqtgacha men o'zimning aytganlarimga ishonish yo ishonmasligim haqida lom-mim demadim, qachonki, men haqiqatni aytishimga to'g'ri kelib qolsa, men asl haqiqatni topib olish mushkul bo'lgan ezmalik bilan gaplarni qalashtirib tashladim.

Nikkolo Makiavelli

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

SUVLAR O'ZGARGANIDA

Qadim-qadim zamonda kunlardan bir kuni Musoning ustozи Xizr odamlarni ogohlilikka chaqirdi. Shunday vaqt keladiki, saqlab qolinish tayin bo'lgan suvdan tashqari yer yuzining

biror joyida suv qolmaydi. Keyin o'sha suvlar yangilanadi va suvdan ichgan odamlar aql-idrokclarini yo'qotadi.

Bu karomatli bashoratga faqatgina bir kishi e'tibor qaratdi. U suv zahirasini to'plab, o'sha suvlar almashinadigan vaqt ni kutib, zahiradagi suvini xavfsiz joyda saqladi. Aytilgan vaqt kelgan kuni daryolar oqmay qo'ydi, quduqlar qurib qoldi. O'sha bashoratga amal qilgan kishi o'zining o'sha saqlab qo'ygan suvidan chanqog'ini qondirdi.

Keyin yana suv toshqini paydo bo'lib, daryolar suvgaga to'lqanda o'sha odam o'zining yashiringan joyidan chiqib, boshqa bir odamning oldiga bordi. U endilikda odamlar butunlay boshqacha fikrlab, boshqacha gapirayotganiga e'tibor berib qoldi, eng hayratlisi, ular o'tmishni unutishgandi.

U odamlariga o'sha ogohlantirishni eslatishga urunib ko'rди va ular o'zini jinniga chiqarishayotganini tushundi. Ularning jahllari chiqdimi yoki rahmlari keldimi, ishqilib, hech kim uni tushunishni istamadi. Dastlab u yangi suvdan ichmaslikka harakat qildi va har gal o'zining yashiringan joyiga qatnab

turdi.

Lekin vaqt o'tib yakkalanib qolib, boshqalardan ajralib yashash, fikrlash va o'zini boshqacha tutishga dosh berolmay o'zining qarorini o'zgartirdi. Yangi suvdan ichdi-yu, hamma qatori bo'ldi. U bir zumda o'zining eski suv saqlanuvchi joyini unutdi, boshqalar esa uning g'alati tarzda tuzalib qolib, risoladagidek odam bo'lib qolganini ta'kidlab qolishdi.

Idris Shoh, "Darveshlarning ertaklari", 1988 y.

@Egamberganov_Shohjahon

39-qoida #48qoida

Baliq tutmoqchi bo'lsang suvni loyqalat

⌚ Jahl va his-tuyg'uga berilish strategik jihatdan mutlaqo samarasiz. Hamisha xotirjam va xolis bo'lib qolishingiz lozim. Agar xotirjamlikni saqlab qolish bilan raqibingizning qonini qaynatib, jahlini chiqar olsangiz, siz

tengsiz ustunlikni qo'lga kiritasiz. Raqiblaringizni o'z muvozanatidan chiqarib yuboring: ikkilanishlarini yuzaga chiqaruvchi ilmoqni topib, bundan foydalaning va qarabsizki, ular sizning iskanjangizda.

☹ Eng og'riqli joyi shundaki, kichik g'azabni boshqalarga namoyish etganingizda, ustingizga bo'rttirilgan vaadolatsiz ayblovlar yog'dirishadi, hattoki, siz sodir etmagan xatolar ham sizning bo'yningizga qo'yiladi.

❗ G'azabingizni sochib bo'lganiningizdan so'ng, o'zingizni noqulay his qilishni boshlaysiz, aybdorlik hissini boshdan kechirasiz, rahmingiz kelishni boshlaydi va eng yomoni o'zingizni kechira olmay yurasiz.

✨ Qiziqqonlik qilish bilan vahimada ekaningizni va o'zingizga ishonmayotganingizni boshqalarga ko'rsatib qo'yasiz. Munosabatlarga bu tarzda chek qo'yish yaramaydi. Agar rostdan ham kim bilandir aloqani uzishni xohlasangiz buni sovuqqonlik bilan amalga oshirish maqsadga muvofiq.

"Suvni loyqalat" degan jumla bu yerda quyidagicha ishlaydi:

❖ Raqiblarning sizga qarshi fitna rejorashtirganini bilib qolgan taqdiringizda ular bu fitnani qachon boshlashini kutishdan ko‘ra, fitna vaqtini o‘zingizga qulay vaqtga moslashtirishingiz mumkin. Vaqtni belgilab raqibga xasad, ishq-muhabbat, g‘urur orqali ta’sir o‘tkazasiz, ularni izdan chiqarib yuborasiz. Ular hali sizga qarshi to‘liq rejani pishitib olishmagan bo‘ladi. Siz fitnaga oldindan tayyor edingiz, shuning uchun g‘alaba sizniki.

❖ Jizzaki odamlar ertami-kechmi kulgiga qolishadi. Ular jizzakiligi bilan mayda-chuydalarni juda jiddiy qabul qilishi, o‘zlarini kuchli ekanligini isbotlashga intilishining o‘zi bir kulguli holat. O‘zini boshqara olmaydigan odam bilan atrofdagilar ham aloqani uzishni boshlaydi.

❖ Qiziqqon odamlar bilan birga ishlashga majbur bo‘lib qolsangiz yuzingizda befarqlik ko‘rinishini saqlab qoling. Bu ularning yanada alangananib ketishiga olib keladi va siz ularning pala-partish harakatlariga javoban o‘zingizning obro‘ va dadilligingizni qarshi qo‘yasiz.

Obraz:

Baliqchalar bilan to'la hovuz.

Suv toza va sokin, baliqchalar ham unda o'zlarini yaxshi his qilishadi. Suvni loyqa-latsangiz, ular suv yuzasiga qalqib chiqadi, siz ularni asabiylashib, tepaga chiqishga majbur qilasiz, bunda ular yaqin atrofdagi uchragan ozuqani yutishadi – jumladan, hozirgina xo'rak qo'yib tashlangan qarmoqni ham.

! G'azab ham ba'zan ish beradigan paytlar bo'ladi, ammo unga puxta taraddud ko'rilsagina. G'azab xuddi notalar orasida bitta kamyob tovush jarangidek bo'lishi lozim, haddan tashqari g'azabni namoyish etish uni kuchsizlanib qolishiga va oxir-oqibat kulguli tus olishiga sabab bo'ladi.

Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

BOSH KOHINNING OQAVA ZOVURI

Ikkinchi harbiy amaldor Kinoning g‘alati fe'l-atvorli akasi, Riogaku ismli bosh kohin bor edi. Uning monastiri yonida juda baland daraxt o‘sardi. Xalq uni “bosh kohin daraxti”, deb atardi.

“Bu haqorat”, dedi bosh kohin va bu daraxtni kesib tashlashlarini buyurdi. Daraxtning to‘nkasi qoldi va odamlar endi buni “kohinning to‘nkasi”, deb atashdi. Ilgarigidan battar tutoqib jahli chiqqan Riogaku kundani kavlab, imkon boricha uzoqroq joyga tashlab kelishlarini va uning o‘rniga oqava suvlar ketuvchi zovur kavlashlarini buyurdi.

Nima bo‘lardi – xalq endilikda buni “Bosh kohinning oqava zovuri” deb ataydigan bo‘ldi.

@Egamberganov_Shohjahon

 40-qoida #48qoida

Tekin ziyoatlarni rad qil (sovg‘a berish, pul, saxiylik) (1-qism)

FREE Sizga nimadir tekin taklif qilinsa, buning zaminida qandaydir xavf yashiringan bo'ladi: odatda buning ortida ayyorona xatti-harakat yoki pinhoniy mas'uliyat turadi. Buning evaziga baribir nimadir berish kerak.

 Hayot yo'lingizdagি xarajatlarni o'zingiz qoplab borishingiz bilan siz minnatdorchilik bildirish zaruriyatidan, aybdorlik hissi va aldashdan xoli bo'lasiz.

ՃՃ Ko'pincha hammasini butunicha to'lab qo'ygan afzalroq bo'ladi – bir vaqtning o'zida yaqqol ko'zga tashlanish va iqtisod qilish mumkin emas. Pulni aymang, uni ishlashga majbur qiling, saxiylik ohangrabo kabi o'ziga jalb etadi.

? Kimgadir sovg'a qilish sovg'a beruvchi va oluvchining mavqelari teng yoki sovg'a beruvchining mavqeい oluvchidan ko'ra yuqori ekanligini bildiradi. Bundan paydo bo'Igan mas'uliyatni siz ham his qilgansiz. Sovg'a bergan odamning endi oluvchidan biror yaxshilik kutishga, sovg'a olgan odam esa sovg'a bergan odamga keyinchalik yaxshilik qilishga asosi bo'ladi. Bu oddiy ijtimoiy almashinuv prinsipi. (Ta'sir

Psiyologiyasi 3-punkt) Do'stlaringiz buni bilmasdan sizga chin ko'ngildan sovg'a bersa ham bu prinsip o'z holicha ishlayveradi.

 Pul odamlar o'rtasida munosabatni belgilaydi, lekin bu sizning pulingiz ko'pligi bilan bog'liq emas. Gap shundaki, pulni qanday ishlatish sizning obro'yingizni ko'tarib berishi mumkin. Kambag'al odam boyga tuhfa berish orqali o'zining boy bilan teng mavqeda ekanligini tasdiqlaydi. Pulni shu tariqa obro'ga aylantiring

 Kutilmaganda berilgan sovg'a insonda bolalik hissiyotlarini uyg'otib yuboradi. Bunday sovg'ani ilgari olmagan bo'lsa, bundan-da yaxshi natija beradi: u sovg'a beruvchiga nisbatan salbiy munosabatni yo'qotadi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

 40-qoida #48qoida

Tekin ziyoftlarni rad qil (2-qism)

🔍 Yig‘layotgan yosh bolaga to‘satdan berilgan qandaydir sovg‘a uning kayfiyatini qay darajada o‘zgartirib yuborishini bir o‘ylab ko‘ring. Sizga nisbatan salbiy munosabat saqlayotgan odamlarning fikrini o‘zgartirish naqadar osonligini tushunyapsizmi? Agar sovg‘alar davomiy bo‘lsa, unda u insonni nafaqat fikrini ijobiya o‘zgartirishingiz mumkin, balki o‘zini ham qo‘g‘irchoqqa aylantira olasiz, sizni yaxshi ko‘radigan qo‘g‘irchoqqa...

☒ Tekinga berilgan sovg‘a yoki tekinga ko‘rsatilgan xizmat keyinchalik siz uchun o‘zining narxidan-da yuqori mablag‘ talab qiladigan to‘lovlarni keltirib chiqaradi. Do‘stingiz sizga shunday tekin xizmat taklif qiladi, siz esa xursand bo‘lib rozi bo‘lasiz, kunlar o‘tib u sizdan o‘zi taklif qilgan xizmatidan bir-necha barobar qimmatroq narsani talab qiladi. Bu bilan siz ham moliyaviy, ham psixologik muammolar o‘rtasida qolib ketasiz.

⌚ Nima qilish kerak?

✓ Xizmatlar uchun o‘z vaqtida, o‘z joyida, o‘zining narxida bus-butun to‘lang, maydalashmang. Ziqnalik qilish bu yerda yaramaydi.

<> Shu qoidaga qarama-qarshi tomondan boqsak, undan xiyla ishlatishda foydalanishimiz mumkinligini ko‘ramiz:

Manipulyatsiyaning asosi

1. Tekin xizmat ko‘rsatish

Tepada bu haqida gaplashdik, siz mijozga hozirchalik tekinga xizmat ko‘rsatib, keyin o‘zingiz uchun zarur bo‘lgan boshqa bir ishni qilib berishni mijozdan iltimos qilasiz. Albatta bu ish siz xizmat ko‘rsatgan ishdan ko‘ra murakkabroq va katta xarajatlarni talab qiladi. Mijoz rad etishga haqqi yo‘q, u sizdan qarzdor.

2. O‘z mahsulotidan bir qismini tekinga hadya qilish. (Ta’sir Psixologiyasi 3-punkt va 4-punkt)

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Ziqna

Bir savdogar boyligini yo'qotib qo'yishdan cho'chib, ayyorlik qilmoqchi bo'ldi. U hamma narsasini sotib yubordi va bor puli evaziga oltin quyma sotib olib, uni yerga ko'mib qo'ydi. Har kuni u shu joyga kelib, quyma oltin joyidami yoki yo'qligini tekshirib turdi.

Uning xizmatkorlaridan biri buni sezib qoldi. Xizmatkor bu yerga ko'milgan narsa xazina bo'lishi mumkinligini gumon qilib, xo'jayini ketishi bilan o'sha joyni kavlab, oltin quymaning o'g'irladi. Savdogar kelib, xazinaning yo'qolganini ko'rib, sochlarini yulib, yig'lashga tushdi.

Buni ko'rgan qo'shnisi shunday dedi:

— Bunchalik qayg'urma, yaxshisi, bir toshni o'sha joyga

ko‘mib qo‘y va uni oltin deb tasavvur qil. Axir sen oltindan baribir foydalanmasding-ku, yer tagida yotganidan keyin oltinning shu toshdan nima farqi bor?

Pul unga egalik qilish bilan emas, undan foydalanish bilan qadr topadi.

Ezop, "Masallar" (mil. avv. VI asr)

@Egamberganov_Shohjahon

Muso va Fir'avn qissasi

Muso payg‘ambar Fir‘avnning oldiga turli hadyalar bilan yuborildi. Fir‘avn esa to‘rt yuz yil davomida Misr xalqini ulkan dasturxon bilan ta‘minlab kelardi. Uning saroyida har kuni minglab qo‘y, sigir, tuyu, parranda go‘shti, qimmatbaho shirinliklar va turli ne’matlar tortilar edi. Butun Misr askarlari va xalq shu dasturxondan bahramand bo‘lardi.

Muso Allohdan Fir‘avnni jazolashni so‘raganida, Alloh:

"Men unga balo yubormayman, chunki u mening bandalarimni boqmoqda. Agar u xalqni ta'minlashni to'xtatsa, jazosi yetadi."

Yillar o'tib, Fir'avn Muso va Isroil avlodlarining to'planayotganidan xavotir olib, kundalik taomni yarimga qisqartirishni buyurdi. Ilgarigi dabdabali dasturxonadan minglab qo'y, sigir va boshqa ne'matlar olib tashlanib, omborlarga zahira qilindi. Muso bu hol Allohning va'dasi yaqinligini bildirayotganini angladi.

Fir'avnning lashkari dengizga g'arq bo'lgan kunda esa uning saroyida atigi ikki qo'y so'yilgan edi.

@Egamberganov_Shohjahon

Shaxmat haqida e'tiborga loyiq fikr

🏁 Shaxmat haqida eng yuzaki bilim bilan ham uning harbiy harakatlarni o'zida mujassam etishini anglash mumkin. Aslida ham shaxmat ko'pgina buyuk sarkardalarning - Uilyamdan tortib Napoleongacha - vaqtlarini o'tkazishida

sevimli mashg'ulot bo'lgan. Oqlar va qoralar tarkibidagi qo'shinlarning musobaqasida haqiqiy urushdagi strategiya va taktikalar, intuitsiya va hisob-kitob qo'llaniladi. Xuddi urushdagidek, raqibning rejasini chippakka chiqarishga harakat qilinadi, har bir yurish shafqatsiz bo'lib, tuzatib bo'lmash asoratlarni qoldiradi.

❶ Bundan tashqari, o'yinchilarning ong ostidagi har bir motiv, ma'lum ma'noda, hamma o'yinlarga xos bo'lgan janjalkash jizzakilik emas, balki padarkushlikka yaqin qotillik tusini oladi. To'g'ri, o'yin boshidagi maqsad qirolni mahv etish edi, lekin keyingi holatlarda maqsad qirolni butunlay yakkalab, harakatsiz qilib qo'yish – bu ham shafqatsizlikning o'zginasi emasmi? "Qirolning mot qilinishi" aslida "qirolning o'ldirilishini" anglatadi.

❷ Shaxmatning ong osti ruhiy motivatsiyalariga ko'ra, o'yinchining eng katta intilishi – jamiyatda tutgan o'rni nuqtayi nazaridan o'z otasidan o'zib ketishdek pinhoniy istak sanaladi.

Ernest Jons (1951-yil)

@Egamberganov_Shohjahon

41-qoida #48qoida

Ulug'larga ergashmaslikka harakat qil

Hammasi boshlanishida keyin sodir bo'lganlarga nisbatan a'lороq va original bo'lib tuyuladi.

❑ Agar siz buyuk odamning davomchisi yoki mashhur odamning farzandi bo'lsangiz, ulardan afzal bo'lishingiz uchun nafaqat ularni takrorlashingiz, balki ularning natijalarini ikki hissa kuchaytirishingiz kerak bo'ladi.

➡ Agar yo'nalishni o'zgartirsangiz, o'z shaxsingizni yaratishingiz mumkin. Hukmdor otangizning merosiga ortiqcha umid qilmang va soya sifatida emas, o'z nuringiz bilan yog'du tarating.

◊ Qoidaning asl markaziy nuqtasi - kimningdir soyasida

qolib ketmaslik deb tushuniladi. Muvaffaqiyatli insonlarning farzandlari o‘z ota-onasidan o‘tishga harakat qilmasa, tanazzulga yuz tutadi. Ishoning, boy odamning farzandi bo‘lish kambag‘al oilaning farzandi bo‘lishdan ancha qiyinroq tuyuladi.

 Otasining muvaffaqiyatini takrorlashiga bo‘lgan ishonch farzandga tasalli beradi. Afsuski, tabiatda vaziyat va sharoitlar hech qachon aynan takrorlanmaydi. Siz yoki yaxshiroq bo‘lasiz, yoki yomonroq, aynan shunga teng degan tushuncha yo‘q!

↑ Ajdodlardan o‘zib ketishning o‘zi bo‘lmaydi. Buning uchun siz ajdodlar ilg‘amay qoldirib ketgan bo‘shliq jojni topishingiz va o‘sha joyda o‘zingizning yangi bog‘ingizni o‘sirishingiz kerak. Tarixda taxtga yangi o‘tirgan shahzodalar otasining eski saroyida yashashni xohlashmagan va ko‘pincha yangi saroya ko‘chib o‘tishgan, shu orqali amaldorlari hamda xalqiga o‘zining otasidan farqli ekanini ko‘rsatmoqchi bo‘lishgan.

 Agar sizda tayinli reja bo‘lmasa, ajdodlarning o‘gitlari siz

uchun yo'l bo'ladi. O'zingizni o'nglab olgach, maqsadni o'zgartirishingiz mumkin. Unutmang, ajdodlarning tajribalaridan butunlay voz kechib yuborish aqlga sig'maydigan narsa. Ularning yutuq va kamchiliklarini shaffof baholashga harakat qiling hamda shunga qarab yo'nalish oling.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Shogirdlari undan o'zib ketishini xohlamaydigan usta

Uyg'onish davrining buyuk musavvir va me'mori Pietro Bernini iqtidorli yosh raqiblariga nisbatan favqulodda nozik sezgi sohibi edi va u ulardan hech birining o'z soyasidan tashqariga chiqib ketishiga yo'l qo'ymasdi.

Bir kuni bir yosh g'isht teruvchi usta Franchesko Barromini o'zining xomaki me'moriy rejasini Berniniga ko'rsatdi. Bir qarashdayoq undagi iqtidorni payqagan Bernini uni zudlik

bilan o'ziga yordamchi qilib oldi. U esa maestroning bunday marhamatidan boshi osmonga yetdi, lekin aslida bu ayyorlik edi. Bu orqali u iqtidorli raqobatchisini qisqagina tizginda tutib, uning o'z sohasida mukammallikka erisholmasligini shakllantiruvchi ruhiy ta'sirni o'tkazib turardi.

Aslida ham shunday bo'lib chiqdi, Barromini iqtidorli bo'lishiga qaramasdan tajriba va mahorat bobida Bernini undan yuksakligicha qoldi. Barrominiga nisbatan qo'llagan usuldan u butun umri davomida foydalandi.

@Egamberganov_Shohjahon

42-qoida #48qoida

Cho'ponni yo'q qil, poda tarqab ketadi.

?) Ko'pincha falokatni bitta kuchli shaxs - g'alamis, buzg'unchi, o'ziga haddan ortiq bino qo'ygan jo'jaxo'roz keltirib chiqarishi mumkin. Agar siz bunday odamlarga faoliyat uchun imkon bersangiz, boshqa odamlar ularning ta'siriga tushib qoladi. Ular keltiradigan zarar ko'payib

borishiga yo'l qo'y mang, ular bilan kelishuvga borishga urinmang - ularga ishonib bo'lmaydi. Ularning ta'sirini ajratib qo'yib yoki quvish bilan kesib qo'y ing. Buzg'unchning o'z xotirjamligini yo'qotib qo'yishiga erishing va uning atrofidagilar tarqab ketadi.

 Hukmronlik hozirgi paytda ko'pchilik orasida taqsimlanishi kerak degan tushuncha faqatgina prezidentlarning nutqida bor, xolos. Aslida, baribir hukmronlik bir kishining, ko'pi bilan ikki kishining qo'lida turadi. Axir, sayyoralar ham bittagina quyosh atrofida aylanishadi-ku.

❑ Zararlangan joyni kesib tashlash keyinchalik yuzaga keladigan ko'ngilsizliklarga chek qo'yadi.

Chetlashtirish 3 xil bo'ladi:

1. Jismonan (quvg'in, ishdan chetlatish)

2. Siyosiy (siyosiy va moliyaviy madadni cheklash)

3. Psixologik (tuhmat va bo'hton bilan guruhdan ajratib qo'yish)

☒ Raqibni yakkalab qo'yish (xuddi shahmat o'yinidagi Shohni yakkalab, siqib qo'ygandek) hukmronlik jangida asosiy taktikalardan biri. Yakkalab qo'yishni yana bir manipulyatsion ta'sir ko'rsatishda ishlatsa bo'ladi:

☺ Firibgarlar o'ljalarini ularga tanish va odatiy muhitidan ajratib, notanish bir muhitga tashlab qo'yishadi. Inson notanish muhitda o'zini yo'qotib qo'yadi va yolg'on bilan rostning farqini anglay olmay qoladi

Obraz:

Semiz qo'ylar podasi.

Podadagi bitta yoki ikkita qo'yni o'g'irlash uchun qimmatli vaqtingizni sarflab o'tirmang, podani qo'riqlovchi itlar hujumiga yo'liqish bilan hayotingizni xavf ostiga qo'ymang. Cho'ponni mo'ljalga oling. Uni quvlashga tushing – podani qo'riqlashi kerak bo'lgan itlar ham unga ergashadi.

Cho'ponni mahv qiling - poda tarqalib ketadi; endi siz qo'ylarni birin-ketin tashib ketaverasiz.

💉 Har qanday manipulyatsion tryukni bajarishning oltin qoidasi - qurbon buni sezib qolmasligi. Raqibingiz uni yakka holda aynan siz ushlab turganingizni bilmasligiga erishing. Buning uchun uni o'z yoningizga olib, unga olivjanob munosabatda bo'ling. Shunda sizdan norozi bo'lmaydi, shubhalanmaydi ham.

Kimgadir yetkaziladigan ziyon shu tarzda qilinishi kerakki, keyinchalik o'sha odamning qasos olishidan xavfsiramaslik lozim.

Makiavelli

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Afinadagi demokratiya 🎯

Taraqqiyotning yangicha tartibi o'rnatilgan Afinada qat'iy

jazolar joriy etilmagandi. Buning o‘rniga fuqarolarning jamoatga qarshi xatti-harakatlariga nisbatan unchalik qattiq bo‘limgan jazolash turlari bor edi. Yilda bir marta fuqarolar bozor maydoniga to‘planishib, har bir kishi taxtaga shahardan o‘n yilga badarg‘a qilinishi lozim deb hisoblagan odamning ismini yozardi. Agar bir kishining ismi olti ming taxtaga yozilsa, uni shahardan badarg‘a qilishgan. Agar hech kim olti ming ovoz ololmasa, ismi eng ko‘p qayd etilganlar quvg‘inga uchragan. Quvg‘in qilishning bu marosimi odamlar uchun bayram tusiga kiradi – ular hammaning notinchligiga sabab bo‘luvchi shaxslardan qutulishgani tufayli xursandchilik qilishadi.

Bu usulni hozir ham amalda qo‘llasa bo‘ladi, menimcha. Amaldorlarni nafaqat saylashga, balki bo‘shatishga ham ovoz berilsa, ana shunda to‘liq demokratiya yuzaga kelar?

@Egamberganov_Shohjahon

"Kamon yasayotganingda yoyini mustahkam qilib tort. O‘q tanlayotganingda eng uzunini ol. Chavandozni yiqitmoqchi bo‘lsang, avval otni nishonga ol. Qaroqchilarni engmoqchi

bo'lsang, ularning boshligini qo'lga ol.

Xuddi davlatlarning orasida ham chegaralar mavjud bo'lganidek, odamlarni o'ldirishda ham me'yorni bilish kerak bo'ladi. Agar birgina yo'lboshchini o'ldirish bilan dushman hujumini bartaraf etish mumkin ekan, u holda nega boshqalarni o'ldirish yoki yarador qilish kerak?"

— Xitoy shoiri Du Fu (Tan sulolası, VIII asr).

@Egamberganov_Shohjahon

43-qoida #48qoida

Atrofdagilarning aqli va qalbini zabit et

○ Zulm oxir-oqibat o'zingizga qarshi bo'lgan xattiharakatlarni keltirib chiqaradi. Odamlar siz tanlagan yo'nalishdan yurishlari uchun ularni avrashingiz kerak. Siz bilan qiziqib qolganlar sadoqatli xizmatkoringizga aylanadi.

◆ Odamlarni qiziqtirish uchun esa ularning psixologik

xislatlari va zaifliklaridan foydalanish kerak. His-tuyg‘ularga ta’sir qilib, ziddiyatni yumshating, odamlar uchun qimmatli va ularni qo‘rquvda tutib turuvchi jihatlarni qo‘llab ish ko‘ring. Atrofdagilarning qalbini nazar-pisandga olmasangiz, ular sizni yomon ko‘rib qolishadi.

伞 Yangi tanishuvlarda o‘zingiz haqingizda ko‘p gapirmasdan, ikkinchi tomonni tinglasangiz ayni muddao bo‘ladi. Biz har doim yangi do‘s^t orttiranimizda unga o‘zimizni qonun-qoidalarimizni uqtirmoqchi bo‘lamiz, bahslashamiz, fikrimiz to‘g‘riligini isbotlashga urinamiz. Lekin bu bizga faqatgina ikkinchi tomonning noroziliklarini keltirib chiqaradi, xolos. Shu zaylda o‘zimiz bilmagan holda dushman orttirib olamiz.

Obraz:

Kalit teshigi. Odamlar sizni o‘zlarining ichki dunyolariga kiritmaslik uchun devorlar qurishadi. Siz bu yangi devorlarga shunchaki yaqinroq borib ko‘ring. Devorlarda qalblar va yuraklarga yo‘l ochuvchi eshiklar bo‘ladi, ularda esa kalit uchun mo‘ljallangan mo‘jiz teshiklar bor. Kalit teshigini

ko'zdan kechiring va bunga tushuvchi kalitni tanlang, shunda siz hech bir buzib-sindirishlarsiz ularning qalbiga kirish imkoniga ega bo'lasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

44-qoida #48qoida

Ko'zgu effekti yordamida qurolsizlantir va g'azablantir

Ko'zgu effekti yordamida insonlarga taqlid qilsangiz, yoki ularni g'azablantirasiz, yoki xursand qilasiz. Ikki holatda ham ularni izdan chiqarib yuborasiz.

Neytrallashtirish

Raqibning harakatlarini ayni shunday qilib takrorlash uni chalg'itadi. U sizni bu harakatlaringizni tushunmay, e'tiborini shunga qaratadi, siz esa bu vaziyatdan foydalanib o'zingizning asl rejangizni amalga oshirasiz.

Nargis effekti

Ko'ldagi nargis guli o'zining aksini ko'rib qolib o'zini shunaqangi sevib qoldiki, ko'zini o'zidan uzolmadi va bu uni nobud qildi. Raqibingiz bilan o'xshashligingiz borligini ko'rsating va u sizni yoqtirib qoladi. (Ta'sir Psixologiyasi 10-punkt) Odamlar o'z dardlarini aytishdan charchashmaydi, to'g'ri bularni tinglash zerikarli, lekin bu juda qimmatli ma'lumotlar. Tinglang, ularni his-tuyg'ularini aks ettiring va hamdard bo'ling - gipnozlaysiz.

Ma'naviy-ruhiy effekt

Bu effektda sizga odamlar qanday muomalada bo'lsa, shunday javob qaytarasiz. Sizga halaqit berayotgan odamga shikoyat qilib jahl qilsangiz, u sizga nisbatan o'z pozitsiyasini yana ham mustahkamlab oladi. Agarda, unga ham shunday

javob bersangiz, uning o'zi ham buni qanday bo'lishini tushunib oladi va xulosa chiqaradi.

Agarda odamlarning ichidagilarni bir ilg'ashda tushuna olishga erishsangiz, juda qudratli kuchga ega bo'lasiz. Odamlar sizdan so'rashga tortinayotgan narsalarini so'ramaslaridan oldin berib ko'ring - sizni eng yaxshi insonga tenglashtirishadi. So'zsiz muloqot qilish ancha samaraliroq. Bunda siz shunchaki mayda detallarga e'tiborli bo'lishingiz kerak.

⚠ Ko'zgudagi akslanishdan qochish payti ham bor. Bu qachonki sizni tarixda o'tgan kimgadir o'xshatishganda sodir bo'ladi. Sizni o'sha odam bilan taqqoslashadi. Agar u odam yomon bo'lsa, bora-bora o'sha insonga o'xshashingizni tan olib, siz ham yo'ldan og'ib ketishingiz mumkin, agar yaxshi bo'lsa ham buning sizga foydasi yo'q, chunki doimiy solishtirishlar baribir joningizga tegadi. Bunday ko'zguni sindirib tashlang, sizni kimgadir o'shatishlariga yo'il qo'y mang. Sizga o'xshaydiganlari bo'lgan, ammo siz bu dunyoda yagonasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Soxta bank

Mashhur firibgar Sariq Kichkintoy Veyl eng zo'r nayranglarini amalga oshirishda avrovchi ko'zgusini qo'llagan. Indiana shtati Mansi shaharchasidagi bankni qayta tashkil qilish bularning ichida eng g'aroyibi edi. Bir kuni Veyl gazetadan Savdo banki Mansidagi o'zining eski joyiga ko'chib o'tishi mumkinligi haqidagi xabarni o'qib qoldi. U bundan juda kamyob, qo'lidan chiqarib bo'lmas imkoniyatni ilg'adi.

Veyl Savdo bankingning eski binosini ijara qilishga oldi, bu yerda hali-hamon bankka xos bo'lgan mebellar, hatto kassa tuynuklari ham bor edi. U pul solish uchun qoplar sotib oldi, ularga bankning nomini yozdirib va ichiga chiqindilarni

to'ldirib kassa tuynuklari yoniga taxlab qo'ydi, ularning shundoqqina oldida esa faqatgina ustki tarafida haqiqiylari bo'lgan "qo'g'irchoq" pullarning pachkalarini qo'ydi. Bank xodimi va mijozlarning rollarini o'ynash uchun Veyl bir necha qallob, kartaboz, bukmeker, shu atrofdagi go'shalardan suyuqoyoq qizlar va boshqa shunga mos odamlarni yolladi. Uning guruhida aslida mahalliy kallakesar bo'lgan bank detektivi ham bor edi.

Veyl bank tomonidan e'lon qilingan investitsiyalar yuzasidan chiqarilgan qog'ozlarni sotishi va o'zining brokerligi haqida e'lon berishi bilan tuzoqni tashladi. Deyarli zudlik bilan bir badavlat laqma tuzoqqa tushdi. Veyl va mijoz bankka kirishdi. Veyl bank prezidentini ko'rsam bo'ladi, deb so'radi. Bank "xodimi" uning kutib turishini so'radi va bularning hammasini haqiqiydek bajardi - axir, bank prezidenti bilan uchrashmoqchi bo'lganda, hamma vaqt ham kutib turishga to'g'ri keladi. Ular kutib turgan paytda esa bankning hayoti "qaynab" turdi: yollangan qizlar bank xodimlari yoki mijozlar kabi u yoqdan-bu yoqqa o'tib-qaytib o'zlarining shoshilinch ishlari bilan mashg'ul edilar. Haqiqiy voqelikning mukammal nusxasiga maftun bo'lib qolgan

sho'rlik sodda, go'l mijoz sun'iy bankka bamaylixotir tarzda 50 ming dollarni qo'ydi va hatto hech qanday shubhaga ham bormadi.

@Egamberganov_Shohjahon

45-qoida #48qoida

O'zgarishlarni targ'ib qil, lekin islohotlarga haddan ortiq berilib ketma

 Umuman olganda, o'zgarishlar hammaga birdek tushunarli, lekin bugungi kun uchun yashovchi odamlarni odatlar shakllantiradi. Ularga muttasil o'zgarishlar malol keladi, bu esa isyonlarga sabab bo'ladi. Agar siz hukmronlik cho'qqisida yangi odam yoki endigina unga erishayotgan bo'lsangiz, o'zingizni ishdagi an'anaviy uslublarga sadoqatlidек ko'rsatib spektakl uyushtiring.

 Oddiy yechim: Istanaganingizcha yangilanish va islohotlarni amalga oshiring - lekin unga o'tmish bilan bog'liqlik tusini bering.

❖ ♀ Odamlar yangilikni qabul qilishi juda qiyin. Shuning uchun ularni buni to‘g‘ridan-to‘g‘ri qabul qilishga majburlay olmaysiz. Undan ko‘ra tarixga yuzlanib avvallari ham shunday odatlar bor bo‘lganini ko‘rsatib bering, kerak bo‘lsa, tarixiy qo‘lyozmalarni o‘zingizga moslashtiring. Shunda odamlarning islohotlarni qabul qilishi osonlashadi.

➤ Unutmang, tarix baribir o‘tmishdan ko‘ra yaxshiroq ko‘rinaveradi. Tarix deganda eski an’alar, urf-odatlar, qadriyatlar tushunilyapti. Bir so‘z bilan ifodalasak, odamlar konservativ fikrlashadi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Yangiliklarni o‘tmishga bog‘la, shunda hech kim shubhalanmaydi

Eramizning 8-23 yillarida hukmronlik qilgan Xitoy imperatori Van Man xalq Konfutsiy yaratib ketgan tartib-qoidaga

tashna bo‘lgan tarixiy o‘zgarishlar pallasida sahnaga chiqdi. Ammo bunga qadar ikki yuz yil oldin imperator Qin Konfutsiy asarlarini batamom yoqib yubortirgandi. Oradan ancha yillar o‘tib, Konfutsiy ta’limotiga oid bir necha qog‘ozlar qaysidir olimning yerto‘lasida g‘ayritabiyy tarzda saqlanib qolgani haqidagi mish-mishlar paydo bo‘ldi. Bu matnlar, ehtimol, haqiqiy bo‘limgandir ham, lekin bu Van Man uchun imkoniyat bo‘ldi: dastlab u bu qog‘ozlarni yig‘ishtirib oldi va mirzalariga aytib, bir necha lavhalarni o‘zining islohotlariga hamohang tarzda qayta tiklatdi. Bu matnlar tarqatilganidan keyin, xalq undagi yozuvlarni o‘qib, buyuk muallim Konfutsiy ham Van Man o‘tkazayotgan islohotlarga hamohang fikrlagandek bo‘lib chiqdi.

@Egamberganov_Shohjahon

46-qoida #48qoida

Hech qachon mukammal bo‘lib ko‘rinma

 Hasadgo‘ylar bilan muammolarning teng yarmi hasadni o‘z vaqtida payqamaganimizdan kelib chiqadi. O‘zingizni har

tomondan yaxshi ko'rsataverishingiz hasadgo'ylarni paydo qilib, dushmanlaringiz soni oshishiga sabab bo'ladi. Pul hammaga ham kelishi mumkin. Lekin, intellekt, joziba, go'zallik Yaratgan tomonidan ato etilmasa, bularga odamning o'zi erishishi imkonsiz.

❖ Odamlar sizdagi betakror iqtidor tufayli yaxshi ko'rib qolishadi degan o'y - eng ko'p tarqalgan xato. Sizdagi bu hislatlar boshqalarni hayratga soladi va hasad hissini uyg'otadi. Ularni imkon qadar yashirish kerak

😊 Boshqalarda hasad hissini kamaytirish uchun muvaffaqtiyattingiz sirini omadga yo'ying, shunchaki omadim keldi, aslida bunga loyiq emasdim, deb ayting. Agar ikkiyuzlama kamtarlik qilayotgandek ko'rinish qolsangiz, bu ishingizni yanada og'irlashtiradi.

Unutmang, mavqega loyiq ko'riganingizda bir paytlar siz bilan teng bo'lgan odamlardan o'zingizni baland tutishning hech qanday yaxshi tomoni yo'q.

❓ Darrov rozi bo'lmaningiz: Sizga toj kiydirishmoqchi bo'lganlarida bundan bir-necha marta bosh torting. Keyin

yana oldingizga kelishganida noiloj ularning shonli taklifini qabul qiling. Odamlar o‘zlari xohlab toj kiydirgan odamga hasad qilishmaydi, chunki ularning nazdida siz hokimiyatga intilmagansiz.

-Martabangiz yaxshi bo‘lsa ham bu ishni qilish uchun ko‘p tashvishlardan boshingiz chiqmayotganini, jamiyatning muammolari juda charchatayotganini ayting. Go‘yoki, hozir kimdir o‘rningizga o‘tirmoqchi bo‘lsa, tezroq kursiga o‘tgazib, o‘zingiz qochib qolmoqchidek tasavvur uyg‘oting. Jamiyat bosh og‘rig‘i kimga ham kerak? Demak, hasad qilishlariga sabab yo‘q.

- Sizning omadingiz atrofdagilarga ham foyda olib kelishini tushunishlariga imkon yarating.

— Ahamiyatsiz xatoliklar qilib turing. Bu hasadgo‘ylarni vaqtincha boqib turadi.

? Uyingizni tashqi tomoni qaltiliq bo‘lavserin, uning hashamatli ichki qismini esa kam sonli odamlar ko‘rishadi. Mafiya va jinoyat olami baronlari atrofdagilarda hasad

uyg'otmaslik, politsiyani jalb qilmaslik maqsadida hattoki, eski mashinalarda, eski uylarda, eski kiyimlarda omma oldida ko'rinishgan. Sheriklaridan kimdir qimmatbaho narsa sotib olganini payqashsa, masalan, qimmat kostyum, uni shu zahoti o'yindan olib tashlashgan.

❖ Sizga nisbatan hasad qilishayotganini qanday aniqlasa bo'ladi?

+ Juda oshirib yuborilgan maqtovga ko'mib tashlashsa;

- Juda oshirib yuborib yomonlashsa.

Ikkala holatda ham tez orada qoqilishingizni kutib turishgan bunday toifa odamlari orqangizga pichoqni tirab turishadi.

Hasadchini hech qanaqasiga zararsizlantira olmasangiz, yaxshisi undan uzoqlashing, o'z yog'iga o'zi qovurilaversin

Hasad - har bir iqtidor egasi to'lashi lozim bo'lgan soliqdir

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

47-qoida #48qoida

Mo‘ljaldagi maqsaddan oshma; g‘olib bo‘lgach, qachon to‘xtashni bil

❶ Muvaffaqiyat damlari juda katta tavakkalchilik lahzalari bo‘ladi. G‘oliblik shohsupasida his qilinuvchi o‘ziga bino qo‘yish va haddan ortiq ishonish sizni maqsadingiz yo‘lidan chetga chiqarishi mumkin, ayni paytda bu borada yanada ilgarilab ketsangiz, mahv etishingiz mumkin bo‘lganidan ko‘proq dushmanlarni orttirib olasiz. Hammasini puxta o‘ylab, rejalashtirib olishni hech narsa bilan tenglashtirib bo‘lmaydi. Maqsadni aniq belgilang, unga yetishganingiz hamonoq to‘xtang.

❷ Muvaffaqiyat shohsupasiga ko‘tarilganingizda yana oldinga qadam tashlashdan oldin bir qadam ortga tisarilib, bu yutug‘ingizda sharoit va omad taqozosini nechog‘lik bo‘lganligini o‘ylab ko‘rish har tomonlama foydali bo‘ladi.

Bunday paytda yana oldinga qarab yurish bir muncha xavfli, chunki ko‘zlariningiz g‘alabadan boshqa narsani ko‘rmay qolgan. Ot sporti murabbiylari aytganidek, inson avval o‘zini boshqarishni o‘rganishi kerak, undan so‘nggina otni boshqara oladi. Hissiyotlarni jilovlang!

■ Mantiqan o‘ylasak, omad kelishi omadsizlikka uchrashdan ko‘ra xavfli oqibatlarga olib kelishi mumkin: omadsizlik bizga muhim narsalarni - sabr-toqat, xatolarga tayyor turish, qulay fursatni kutishni o‘rgatadi. Omad-chi? Hammasiga benuqsonligimiz tufayli erishganimiz haqida darak beradi. Afsuski, omad abadiy sizda turmaydi, ertami-kechmi g‘aflatda qolasiz.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

48-qoida (so‘nggi qoida)

#48qoida

Noaniq qiyofani top

⾵ O'zingiz uchun aniq qiyofani tanlab, ochiq-ravshan rejalgarda tayanib, siz o'zingizni boshqalarning hujumiga tayyor nishon qilib qo'yasiz. Dushmanlaringiz hujumi uchun qulay qiyofani tanlash o'rniliga, siz mavjud vaziyatga moslapping va betinim harakatda bo'ling. Hech qanday aniqning o'zi yo'qligiga va hech qachon o'zgarmaydigan qonunlar ham bo'lmasligiga ishonchingiz komil bo'lsin. Himoyaning eng qulay usuli – hozirgi dam bilan yashash va xuddi suv kabi noaniq qiyofada ko'rinish; hech qachon barqarorlik va uzoq muddatli tartib-intizomga ishonib qolmang. Hamma narsa o'zgaradi.

🌡 Simob kabi bo'ling. U sochiluvchan, tarqoq, chaqqon va oldindan aytib bo'lmas. Unga qo'l tekkizishning ham imkoniy yo'q

⭐ Ulkan imperiya qo'shiniga qarshi kurashda tarqoq holda himoyalanish eng to'g'ri qaror bo'lgan. Chunki katta qo'shin yaxlit bo'lib urushga kiradi, tarqoqlik (mayda-mayda guruhlar) esa ularni jazavaga solib qo'yadi. Mana shu narsa partizanlik harakatining ustunligini isbotlab beradi.

 Hech narsani yurakka yaqin olmaslikni o'rganing. Hech qachon himoya pozitsiyasiga o'tib olmang. Atrofingizda bo'layotgan voqealarni o'zingizga yuqtirmaslik ko'nikmasini hosil qiling. Sovun kabi sirpanchiq bo'lib, yuzingizda hech narsani uqib bo'lmas holatni yuzaga keltirishni mashq qiling. Bu orqali raqibingiz asabiylashib, o'zini yo'qotib qo'yadi.

 Katta hajm birinchi bo'lib yo'qlikka yuz tutadi. Shuningdek, katta hajmli mavjudotlarning harakatlari sekin. Ular faqat ozuqa izlash ilinjid bo'lishadi. Oddiy odamlar qancha katta bo'lsa, shuncha yaxshi, hajm ortgani sari qudrat oshib boradi, deb o'ylab xato qilishadi.

 Ulg'ayib borganimiz sari bizga o'zgaruvchanlik va moslashuvchanlik yetishmaydi, biz qarib, bir xillikka o'rgana boshlaymiz. Odamlar harakatlaringizni oldindan bilishi sizni kulguli qilib ko'rsatadi.

"Hokimiyatning 48 qoidasi" Robert Grin

@Egamberganov_Shohjahon

Eramizdan avv. 483 yilda fors podshohi Kserks qisqa muddatli harbiy yurish bilan bosib olishni o'ylab Gretsiyaga hujum qilishga qaror qildi. Nihoyat, mislsiz qo'shin to'pladi - tarixchi Gerodot bu qo'shin miqdorini besh milliondan ortiq deb baholadi. Forslarning rejasiga ko'ra, ular Gellespont uzra ko'prik qurib, shu orqali o'tib Gretsiyaga quruqlikdan hujum boshlashlari va ayni vaqtda xuddi shunday ulkan qo'shin grek flotiga hujum qilib, dushmanning chekinishlari uchun joy qoldirmay yakson qilishlari kerak edi. Lekin, Kserks jangga tayyorgarlik ko'rayotgan chog'ida uning maslahatchisi va qarindoshi Artaban ayrim ko'ngilsizliklarni sezayotganini aytdi:

"Dunyodagi eng qudratli ikki kuch senga qarshi"

"Men ularni senga aytaman – bular Yer va Dengiz".

Ulkan fors flotini qabul qiluvchi qulay bandargohning o'zi yo'q edi. Forslar quruqlikdan qanchalik katta yerkarni bosib olib ilgarilashgani sari ularga oziq-ovqat tashishni qiyinlashtirar, bu esa qo'shinni ochlik xavfi ostida qoldirardi.

@Egamberganov_Shohjahon